

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 12 juni 2023

Närvarande

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

1 §

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

Trafikskadenämnden

2 §

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

3 §

Justeringsman

██████████ utses till justeringsman.

4 §

Anmälan av övriga frågor

██████████ anmäler en fråga som redovisas i paragraf 11 §, övriga frågor.

5 §

Översyn av räntesats vid beräkning av inkomst av kapital

██████████ redovisar ett förslag till uppföljning av frågan om avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall, justerad bilaga 1.

Rådet beslutar i enlighet med förslaget.

6 §

Diskussion och beslut om referat

██████████ redogör för ett förslag till referat och de synpunkter på förslaget som har kommit in, bilaga 2–2.3.

Rådet beslutar att förslaget ska refereras.

7 §

Tillägsrapport från arbetsgruppen om arbete och ersättning för inkomst- och pensionsförlust mm efter 65 år

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Översyn av frågan om arbete och ersättning för inkomstförlust efter 65 års ålder”, bilaga 3 och 3.1.

Efter diskussion beslutar rådet i enlighet med förslaget.

Trafikskadenämnden

██████████ reserverar sig mot rådets beslut och ansluter sig till Trygg-Hansas uppfattning som framgår av bilaga 3.1.

8 §

Rapport från arbetsgruppen om översyn av cirkulär 4-2013 och instruktion för upprättande av läkarutlåtanden

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Fråga om översyn av cirkulär 4-2013 och instruktion för läkarutlåtanden”, bilaga 4–4.3.

Rådet beslutar i enlighet med förslaget.

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Översyn av Instruktion för upprättande av läkarutlåtanden”, bilaga 4.4–4.6.

Rådet beslutar i enlighet med förslaget.

9 §

Fastställande av nämndens verksamhetsberättelse 2022

██████████ redovisar innehållet i nämndens verksamhetsberättelse för 2022, bilaga 5 och 5.1.

Efter diskussion beslutar rådet att fastställa verksamhetsberättelsen för 2022.

10 §

Information från kansliet

██████████ och ██████████ lämnar den information som framgår av bilaga 6.

11 §

Övriga frågor

a) Tolkning av rådets beslut den 17 december 2021 om beräkning av tjänstepensionsförlust mellan 65 och 67 års ålder

██████████ redovisar promemorian ”Fråga om tolkning av rådets beslut från den 17 december 2021”, bilaga 7.

Trafikskadenämnden

Efter diskussion beslutar rådet att frågan hur ersättning för tjänstepensionsförlust mellan 65 och 67 års ålder ska hanteras i barnschablonsärenden överlämnas till arbetsgruppen om arbete och ersättning för inkomstförlust efter 65 års ålder.

I avvaktan på arbetsgruppens utredning och förslag ska frågan om tjänstepension mellan 65 och 67 års ålder anstå i barnschablonsärenden.

b) Diskussion om eget namn eller organisationens eller bolagets namn ska användas vid skiljaktig mening

Rådet diskuterar frågan om en skiljaktig mening i ett nämndärende bör skrivas under personligen eller med organisations- eller bolagsnamn.

Efter diskussion beslutar rådet följande. Frågan hur skiljaktig mening ska redovisas bör anstå i avvaktan på att kansliet tar fram ett förslag som samtliga nämndledamöter får lämna synpunkter på innan rådet fattar beslut om saken.

c) Information om ny räknare för tjänstepensionsförlust

██████████ redovisar uppgifter från ██████████ om en ny räknare för förlust av tjänstepension.

d) Fastställande av datum för hösten 2023

Efter förslag från ██████████ beslutar rådet att kommande rådsmöten ska äga rum måndagen den 25 september 2023 kl. 09.00 och måndagen den 11 december 2023 kl. 09.00.

12 §

Mötet avslutas

Ordföranden tackar de närvarande och förklarar mötet avslutat.

Stockholm den 12 juni 2023

Vid protokollet:

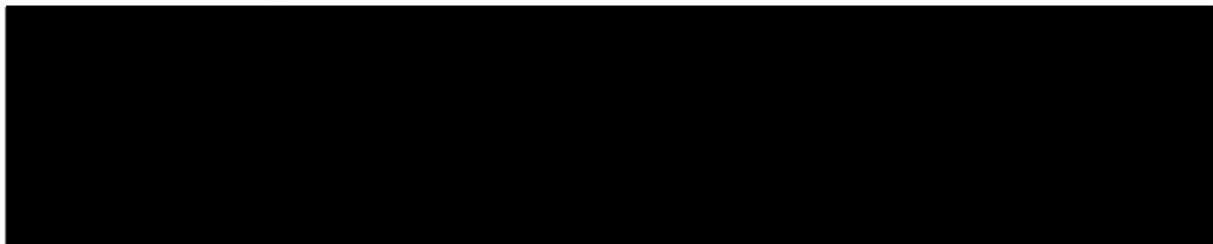
██████████

Trafikskadenämnden

Justeras:

Stockholm den 4/7-23

Stockholm den 28/6-2023

2023-05-22

Till
Trafikskadenämndens råd

Uppföljning av frågan om avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall

Vid rådsmötet i december 2022 beslutade rådet att i ärenden om ersättning för förlust av underhåll som prövas under 2023 skulle avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i normalfallet beräknas efter 1,4 procent och att avvikelser fick förekomma i undantagsfall.

Med hänsyn till det osäkra ränteläget begärde rådet att kansliet till nästa rådsmöte skulle se över räntenivåerna för att se om avkastningsräntan behöver justeras.

I bilaga 1.1 redovisas Konsumenternas sammanställning av räntor på bankernas sparkonton den 15 maj 2023. Den genomsnittliga räntan beräknas denna gång till avrundat 2,6 procent.

Det kan konstateras att den genomsnittliga bankräntan har ökat sedan december förra året. I normala fall görs det en årlig översyn av avkastningsräntan vid rådets decembermöte. Enligt kansliets uppfattning är förändringen sedan dess tillräckligt stor för att motivera att det görs en översyn som kan träda i kraft vid halvårsskifte.

Kansliets förslag är att avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall från och med den 1 juli 2023 ändras och bestäms till 2,6 procent för resterande del av året. Kansliet föreslår vidare att avvikelser härifrån ska kunna ske vid mera extrema situationer.

Bilaga

- Sammanställning av räntor den 15 maj 2023

För kansliets räkning

2023-05-22

Till
Trafikskadenämndens råd

Uppföljning av frågan om avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall

Vid rådsmötet i december 2022 beslutade rådet att i ärenden om ersättning för förlust av underhåll som prövas under 2023 skulle avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i normalfallet beräknas efter 1,4 procent och att avvikelser fick förekomma i undantagsfall.

Med hänsyn till det osäkra ränteläget begärde rådet att kansliet till nästa rådsmöte skulle se över räntenivåerna för att se om avkastningsräntan behöver justeras.

I bilaga 1.1 redovisas Konsumenternas sammanställning av räntor på bankernas sparkonton den 15 maj 2023. Den genomsnittliga räntan beräknas denna gång till avrundat 2,6 procent.

Det kan konstateras att den genomsnittliga bankräntan har ökat sedan december förra året. I normala fall görs det en årlig översyn av avkastningsräntan vid rådets decembermöte. Enligt kansliets uppfattning är förändringen sedan dess tillräckligt stor för att motivera att det görs en översyn som kan träda i kraft vid halvårsskifte.

Kansliets förslag är att avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning ~~vid dödsfall~~ för förlust av underhåll som prövas från och med den 1 juli 2023 ändras och bestäms till 2,6 procent för resterande del av året. Kansliet föreslår vidare att avvikelser härifrån ska kunna ske vid mera extrema situationer.

Bilaga

- Sammanställning av räntor den 15 maj 2023

För kansliets räkning

Konsumenternas översikt om sparräntor 2023-05-16

Bilaga 1.1

Sparräntor

Företag	Rörlig	3 mån	6 mån	1 år	2 år	3 år	5 år
AK Nordic PRA Spar	3,10 %	-	-	-	-	-	-
Aros Kapital	2,95 %	3,30 %	3,60 %	4,00 %	-	-	-
Avanza Bank	3,00 %	-	-	-	-	-	-
Avida Finans	3,10 %	-	-	-	-	-	-
Bank Norwegian	2,80 %	-	-	-	-	-	-
BIGBANK	-	-	3,60 %	3,80 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %
BlueStep	0,35 % - 2,86 %	3,25 %	3,55 %	3,60 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Borgo	3,00 %	-	3,20 %	3,40 %	3,45 %	3,50 %	-
Brocc Finance (f.d. GCC Capital)	3,00 %	-	-	-	3,50 % - 3,60 %	-	-
Carnegie	3,20 %	-	-	-	-	-	-
Collector	2,90 %	3,25 %	3,60 %	3,60 %	3,40 %	-	-
Danske Bank	1,10 % - 2,40 %	3,20 %	3,35 %	3,50 %	3,30 %	3,20 %	3,10 %
Ecster	2,00 %	-	-	-	-	-	-
Ekobanken	1,75 %	-	-	2,10 %	3,00 %	-	2,60 %
Erik Penser Bank	2,30 %	3,55 %	3,75 %	3,90 %	2,95 %	-	-
Erik Penser Bank Rocker sparkonto (via Rocker AB)	1,00 % - 2,50 %	3,55 %	3,75 %	3,90 %	-	-	-
Froda AB	3,05 %	3,30 %	3,50 %	3,00 %	-	-	-
Handelsbanken	2,00 %	3,30 %	3,38 %	3,60 %	3,19 %	3,07 %	3,01 %
HoistSpar	2,55 %	-	-	3,30 %	3,30 %	2,15 %	-
ICA Banken	2,00 %	-	-	-	-	-	-
Ikano Bank	2,55 % - 3,00 %	-	-	3,20 %	3,40 %	-	2,80 %
Instabank	0,55 %	-	-	-	-	-	-
JAK Medlemsbank	0,00 %	-	-	-	-	-	-
Klarna	2,75 %	-	3,05 %	3,75 %	3,40 %	3,40 %	-
Komplett Bank	2,35 %	-	-	-	-	-	-
Landshypotek	3,10 %	-	-	-	-	-	-
Lantmännen Finans	2,60 %	-	-	-	-	-	-
Lunar Bank	3,25 %	-	-	-	-	-	-
Lån & Spar Bank	0,25 % - 1,00 %	-	-	-	-	-	-
Länsförsäkringar Bank	1,60 %	3,25 %	3,35 %	3,60 %	3,30 %	-	3,00 %
Marginalen Bank	2,80 %	3,35 %	3,60 %	3,85 %	3,55 %	3,55 %	3,60 %
MedMera Bank	2,75 %	-	-	-	-	-	-
Moank	3,20 %	-	-	-	-	-	-
Nordax Bank	3,16 %	-	-	3,80 %	3,50 %	-	-

Nordea	1,70 % - 2,00 %	3,25 %	3,35 %	3,50 %	3,30 %	-	-
Nordiska	2,15 % - 3,15 %	3,20 %	-	3,50 %	3,55 %	3,60 %	3,60 %
Nordnet	2,75 %	-	-	-	-	-	-
Northmill Bank	3,10 %	3,35 %	3,45 %	3,50 %	3,45 %	-	-
Nstart	-	-	-	4,05 %	-	-	-
PayEx Sverige	0,00 %	0,00 %	-	0,25 %	0,00 %	-	-
Qliro	3,15 %	-	-	3,80 %	-	-	-
Resurs Bank	2,55 %	-	-	-	-	-	-
Roslagens Sparbank	1,60 %	3,25 %	3,30 %	3,50 %	3,19 %	2,92 %	2,65 %
Santander	3,10 % - 3,25 %	-	-	-	-	-	-
SBAB	3,00 %	-	-	-	-	-	-
SEB	2,00 %	3,50 %	3,60 %	3,75 %	3,36 %	3,23 %	3,19 %
Serafim Finans	3,20 %	-	-	4,00 %	-	3,60 %	-
SevenDay	3,00 %	3,35 %	3,55 %	3,55 %	3,40 %	3,30 %	-
Skandiabanke n	2,90 %	3,60 %	-	3,60 %	-	-	-
Svea Bank	3,20 %	-	-	3,90 %	3,55 %	3,50 %	-
Swedbank	1,60 % - 2,05 %	3,25 %	3,30 %	3,50 %	3,19 %	2,92 %	2,65 %
TF Bank	0,25 % - 3,01 %	-	-	0,50 %	-	-	-
Tjustbygdens Sparbank	4,00 %	-	-	-	-	-	-
Volvofinans Bank	3,00 %	-	-	-	-	-	-
Ålandsbanken	1,70 %	3,00 %	3,25 %	3,40 %	3,30 %	3,10 %	3,00 %

135.18/53 ≈ 2.55

Referat x-2023

Fråga om en skadad som efter trafikolyckan har börjat studera till jurist har gjort sannolikt att inkomstunderlaget ska beräknas utifrån ett arbete som jurist.

En skadad som efter trafikolyckan har börjat studera juridik har gjort sannolikt att inkomsten som oskadad ska beräknas utifrån ett arbete som jurist och inte utifrån Statistiska centralbyråns statistik över medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen med eftergymnasial utbildning.

I ett yttrande den 22 september 2022 gjorde nämnden följande bedömning.

När ett barn har skadats i trafiken gör nämnden en schablonmässig bedömning av barnets framtida inkomst om det - som ofta - inte är möjligt att avgöra vilken utbildning eller vilket yrke barnet skulle kunna ha valt om det inte hade skadats. I sådana fall är det rimligt att utgå från att barnet, om det inte hade skadats, i vuxen ålder skulle ha en arbetsinkomst som svarar mot medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen.

NN var fyra år vid trafikolyckan. Till följd av olyckan fick han en ryggmärgsskada och en plexusskada samt omfattande besvär med spasmer. Besvären har bedömts motsvara en invaliditetsgrad om 90 procent. Han avslutade grundskolan och samhällsvetenskapligt program på gymnasiet på utsatt tid. Därefter studerade han på Komvux för att läsa upp sina betyg. Han började sedan läsa juridik men avbröt studierna på grund av besvär med smärtor och spasmer, särskilt i samband med skrivningar och annan examination. I stället läste han en kravanalytisk IT-linje på högskolan. På grund av skadebesvären klarade han sedan inte att arbeta heltid som analytiker och avslutade anställningen. I stället återupptog han juridikstudierna med pedagogstöd och längre tid på sig vid examination. NN var mycket ung vid trafikolyckan men har som skadad genomfört sina gymnasiestudier i tid och har därefter studerat juridik. Det framstår därför som sannolikt att han skulle ha läst juridik även som oskadad.

(Dnr 807-2022)

Till

Trafikskadenämndens råd

Översyn av frågan om arbete och ersättning för inkomstförlust efter 65 års ålder

1. Arbetsgruppens uppdrag

Arbetsgruppen har tidigare utrett frågor som gäller arbete och ersättning för inkomstförlust efter 65 års ålder samt rätt till omprövning av den frågan. Trafikskadenämndens råd har antagit rapporter från arbetsgruppen vid rådsmöten i september 2019, juni 2021, december 2021 samt mars 2022.

Rådet beslutade i december 2022 att arbetsgruppen ska återuppta sitt arbete. Arbetsgruppen ska se över följande frågor:

1. Är en ändrad riktålder en sådan väsentlig ändring som medför rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust i enlighet med 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207)?
2. Från vilken tidpunkt ska i så fall en ändring av riktåldern medföra rätt till omprövning?
3. Vilka belopp ska omprövas? Innebär en omprövning bara att ersättningen för inkomstförlust förlängs till 67 år och att pensionsförlusten räknas om även om den faktiska inkomsten inte understiger 90 procent av inkomstunderlaget som oskadad?
4. Hur ska nämnden hantera ersättning för skadelidande som är födda 1958-1960?
5. Ska ersättning för tjänstepensionsförlust mellan 65 och 67 års ålder lämnas schablonmässigt enligt premieförlustmodellen även i fortsättningen?

I den här rapporten finns arbetsgruppens förslag när det gäller frågorna 1-3 och 5.

Fråga 4 kommer att behandlas i en följande rapport.

2. Bakgrund

2.1. Allmänt

En person som skadas så att han eller hon blir helt eller delvis arbetsoförmögen får en ersättning för inkomstförlusten som grundas på den arbetsinkomst han hade vid olyckan eller som det då var skäligt att anta att han skulle ha fått som oskadad. Normalt förutsätts det vid beslutet om livränta att den skadade skulle ha arbetat heltid och aldrig ha blivit t.ex. sjuk, arbetslös eller föräldraledig. Pensionsförlusten beräknas med utgångspunkt i den antagna lönen och beror också på om den skadade har eller kan antas komma att få tjänstepension. Ersättningen säkras så gott som alltid genom att bolaget köper en livränta som täcker de framtida utbetalningarna.

Ett ersättningsbeslut kan omprövas om omständigheterna förändras. För en omprövning krävs att skillnaden mellan den beslutade ersättningen och den ”riktiga” fyller vissa krav på varaktighet och väsentlighet. Om den skadade efter beslutet visar att ersättningen understiger 90 procent av den inkomst som han skulle ha haft med en normal löneutveckling har han rätt till omprövning av ersättningen. Trots att livräntan ökar betydligt långsammare än den genomsnittliga löneutvecklingen är sådana ärenden ovanliga. Skulle den skadade senare få en inkomst som är högre än den som låg till grund för livräntan kan ersättningen efter omprövning sättas ned eller utgå. Sådana ärenden är ännu ovanligare. Om ersättningen omprövas och ändras, t.ex. på grund av 90-procentregeln, köper bolaget en ny livränta.

Den som inte begär omprövning av den en gång beslutade livräntan kan efter ett antal år få en ersättning som är lägre än den förlorade inkomsten eftersom livräntan inte förändras i takt med löneutvecklingen. En skadad som däremot kontinuerligt begär omprövning av sin ersättning för inkomstförlusten kommer ofta att bli överkompenserad, eftersom det beslutade inkomstunderlaget vilar på generösa antaganden om stabila inkomster. I vissa fall kan den skadade emellertid bli underkompenserad även då, framför allt genom att han eller hon som oskadad skulle ha haft möjlighet att vidareutbilda sig eller byta till ett bättre betalt arbete.

Ersättningen för inkomstförlust utgår i de allra flesta fall till pensionsåldern 65 år och kommer fr.o.m. 2026 att utgå till den vid varje tid gällande riktåldern. Efter den tidpunkten får den skadade ersättning för pensionsförlust, dvs. för att hans pension är mindre eftersom han på grund av skadan har haft en lägre pensionsgrundande inkomst. Även ersättningen för pensionsförlust säkras genom att bolaget köper en livränta.

Om en skadad kan göra sannolikt att han skulle ha förvärvat arbetat efter 65 års ålder eller efter riktåldern, vilket är svårt att styrka och därför ovanligt, kan ersättning för inkomstförlust utgå under längre tid.

2.2. Riktålder

Begreppet riktålder infördes genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2020. Riktåldern ska fastställas sex år före året då den börjar gälla. Den beräknas med utgångspunkt i förändringar i befolkningens livslängd. Riktåldern ska styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem, som exempelvis sjukförsäkring och a-kassa. De beslut om riktålder som föreligger nu innebär att riktåldern bestäms till 67 år från 2026 till 2028.

Enligt rådets beslut i september 2019 ska nämnden från och med 2026 tillämpa vid var tid gällande riktålder som schablonålder för sista år med ersättning för inkomstförlust.

Rådet har i december 2021 beslutat att nämnden vid prövning från och med januari 2022 normalt ska förordas ersättning för inkomstförlust till 67 års ålder för skadade som är födda 1961 och senare. För skadade som är födda före 1961 gäller nämndens tidigare praxis, nämligen att ersättning för inkomstförlust normalt sett förordas till 65 års ålder.

Beslutet att följa riktåldern innebär att bytet från ersättning för inkomstförlust till ersättning för pensionsförlust kontinuerligt kommer att anpassas till den genomsnittliga livslängden i befolkningen.

3. Överväganden

3.1. Är en ändrad riktålder en sådan väsentlig ändring som medför rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust i enlighet med 5 kap. 5 § skadeståndslagen?

3.1.1. Tidigare arbetsgruppsrapporter och rådsbeslut

Frågan om en ändrad riktålder är en väsentlig förändring som medför rätt till omprövning har behandlats i arbetsgruppsrapporter i september 2019 och mars 2022. Arbetsgruppens förslag i dessa rapporter var att en ändrad riktålder skulle anses vara en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning. Trafikskadenämndens råd har beslutat i enlighet med förslagen.

3.1.2. Arbetsgruppens förslag

Rådet har alltså tidigare beslutat i enlighet med arbetsgruppens förslag att en ändring av riktåldern ska anses vara en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning.

Ny lagstiftning ska beaktas vid en bedömning av om väsentlighetskravet är uppfyllt. Höjd riktålder innebär extra år med inkomstförlust och en ny beräkning av pensionsförlust. Ersättning för pensionsförlust påverkas livsvarigt.

Det har inte tillkommit några uppgifter som medför att arbetsgruppen ändrar sitt tidigare ställningstagande. Arbetsgruppens förslag är därför att en ändring av riktåldern är en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning.

Till och med den 31 december 2021 tillämpade nämnden 65 års ålder som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust upphör att utbetalas. Det gäller således majoriteten av skadelidande som är födda från och med 1961 och vilkas ärenden har avslutats före årsskiftet 2020/2021. Därefter har nämnden börjat tillämpa 67-årsdagen som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust upphör att utbetalas för skadelidande födda från och med 1961. Riktåldern har också fastställts till 67 år för åren 2026-2028. Om Trafikskadenämndens råd beslutar att anta arbetsgruppens förslag att en ändring av riktåldern ska anses vara en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning innebär det att ett stort antal skadade har rätt till omprövning efter begäran hos bolaget.

Eftersom det kan bli fråga om ett stort antal omprövningsärenden föreslår arbetsgruppen att rådet beslutar om ett tillfälligt och begränsat undantag från 4 § 2 st. 2 p. i nämndens reglemente, som anger att försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i fråga om rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen. Undantaget innebär att bolaget, om

parterna är överens, inte behöver ge in ett ärende till nämnden om det bara avser omprövning på grund av en ändrad riktålder. Om en skadad ändå begär att nämnden ska pröva ärendet ska bolaget ge in ärendet till nämnden.

3.2. Från vilken tidpunkt ska i så fall en ändring av riktåldern medföra rätt till omprövning?

En fråga som det finns anledning för arbetsgruppen att ta ställning till är när en skadad kan återkomma och begära omprövning. Är det möjligt att när som helst begära omprövning till den riktålder som senast är beslutad? Eller kan en skadelidande begära omprövning först när det är fastställt vilken riktålder som kommer att gälla för honom eller henne?

Riktåldern kommer att beräknas varje år. Det är inte möjligt att veta vad riktåldern kommer att vara mer än sex år framåt i tiden och det går således inte att veta vilken definitiv pensionsålder som kommer att gälla för en enskild skadad mer än sex år i förväg.

För att kunna få ersättning till en viss riktålder behöver den vara fastställd.

Pensionsmyndigheten gör prognoser som visar vad riktåldern kan komma att bli för en längre tid än sex år framåt i tiden men en sådan prognos är inte tillräcklig för att grunda rätt till omprövning.

Arbetsgruppen har diskuterat om det i stället vore möjligt och lämpligt att begränsa rätten till omprövning på grund av riktåldersförändringar till de sista åren före den för varje person gällande pensionsåldern. Ett argument för en sådan begränsning vore att det först då finns en fastställd riktålder för just den årskullen och den personen.

Det finns emellertid komplikationer med en sådan ordning. En komplikation är att den ursprungliga skaderegleringen, ersättningsbeslutet och livräntan rimligen måste utgå från den vid varje tid rådande riktåldern. Det skulle alltså innebära att skadetillfället och tidsåtgången för skaderegleringen kommer att styra beslutet om när ersättning för inkomstförlust ska upphöra. Skadade i samma ålder kommer då att ha beslut och livräntor som utgår från helt skilda pensionsåldrar. Det får också anses mindre lämpligt att den som blivit skadad i unga år inte förrän kanske fyrtio år senare kan få ett slutligt besked om tidpunkten för övergång från inkomstersättning till ersättning för pensionsförlust. Arbetsgruppen ifrågasätter också om inte en sådan ordning försvårar försäkringsföretagens ekonomiska planering.

Det bör sammanfattningsvis inte uppställas några hinder för att en skadad ska ha rätt till omprövning hos bolaget på grund av en ändrad riktålder. En skadad har rätt till omprövning av ersättning för inkomst- och pensionsförlust till den senast fastställda riktåldern. Det innebär också att en skadad kan begära omprövning vid flera tillfällen om riktåldern höjs.

3.3. Vilka belopp ska omprövas? Innebär en omprövning bara att ersättningen för inkomstförlust förlängs till 67 år och att pensionsförlusten räknas om även om den faktiska inkomsten inte understiger 90 procent av inkomstunderlaget som oskadad?

En höjning av riktåldern innebär enligt arbetsgruppens förslag att det föreligger en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning. Arbetsgruppen anser inte att det därutöver krävs att 90-procentsregeln är uppfylld för tillkommande år.

En omprövning med höjd riktålder som grund innebär att den tidigare fastställda ersättningen för inkomstförlust förlängs till gällande riktålder. Bolaget behöver alltså inte göra en ny beräkning av inkomstförlusten för tillkommande år. Däremot ska en ny beräkning av ersättning för pensionsförlust göras.

När någon som är född från och med 1961 begär omprövning p.g.a. 90-procentsregeln bör nämnden också förorda ersättning till riktåldern om ersättning tidigare har lämnats till 65 års ålder.

3.4. Ska ersättning för tjänstepensionsförlust mellan 65 och 67 års ålder lämnas schablonmässigt enligt premieförlustmodellen även i fortsättningen?

Vid rådsmötet i december 2021 beslutade rådet att anta arbetsgruppens rapport, där bland annat frågan om ersättning för tjänstepensionsförlust mellan 65-67 års ålder behandlades. Rådet beslutade att förlust av tjänstepension för perioden 65 till 67 års ålder ska ersättas enligt premieförlustmodellen för alla skadade som är födda 1961 och senare till dess det finns tillräcklig information om hur avsättningar till olika slag av tjänstepensioner kommer att göras framöver.

I samma rapport framgår att det är oklart om premieförlust kommer att förlängas till 67 års ålder och att det kan variera mellan olika avtal. Om den skadade får premieförlust efter 65 års ålder ska samordning göras.

Det har nu tillkommit åtskilliga nya kollektivavtal där det framgår att avsättning till tjänstepension görs efter 65 års ålder. Det finns också kollektivavtal där ingen ytterligare avsättning görs efter 65 års ålder (det gäller exempelvis ITP2). Olika åldersgränser för premieförlust tillämpas i olika kollektivavtal. Det kan också finnas avvikelser från kollektivavtalen på företagsnivå eller på med individuella nivåer. Det bör alltså i varje enskilt ärende utredas om den skadade har tjänstepensionsavsättningar och premieförlust efter 65 års ålder. Om det föreligger en samordningsbar förmån ska det beaktas vid beräkningen. Om ingen avsättning till tjänstepension ska göras efter 65 års ålder enligt avtalet finns det ingen förlust att ersätta.

Sammanställning av synpunkter på rapport från arbetsgruppen om arbete efter 65 år

If

If har inga direkta synpunkter på innehållet i rapporten.

Länsförsäkringar

Länsförsäkringar har inte några synpunkter eller ytterligare tillägg.

Trafikförsäkringsföreningen

Trafikförsäkringsföreningen har inga synpunkter på rapporten.

Folksam

Folksam har inga synpunkter på rapporten.

Trygg-Hansa

Trygg-Hansa har följande synpunkter gällande **punkten 3.2**.

Här kan det finnas anledning att förtydliga vad som avses med fastställd riktålder.

Trygg-Hansa menar att definitionen bör vara när pensionsmyndigheten fastställt riktåldern för den åldersgrupp som den skadade tillhör (dvs senast sex år innan den träder ikraft).

Rätteligen är det utifrån kännedom om den faktiska riktåldern som den skadade kan begära omprövning.

En begäran om omprövning i tiden före den faktiska riktålder beslutats grundar sig på en prognos. I den situationen bör bolaget hänvisa den skadade att återkomma när beslut finns om faktisk riktålder.

Trygg-Hansa ställer sig inte bakom arbetsgruppens uppfattning under punkten 3.2 gällande vad som redovisas i de tre sista styckena. Före rådmötet den 12 juni kommer Trygg-Hansa att inkomma med en skiljaktig mening.

Utskrift från mejl från Trygg-Hansa om punkten 3.2 i arbetsgruppens rapport om arbete efter 65 år:

Skadelidanden har laglig rätt att begära omprövning. Det kan aldrig uppställas några hinder för rätten att begära omprövning men däremot görs en bedömning om rätt till omprövning kan medges utifrån grunderna som åberopas.

Varje år görs prognosberäkningar på en så kallad riktålder som bygger på medellivslängden i Sverige. Det är den riktålder som kommer att styra när man tidigast kan ta ut sin allmänna pension och när garantipension och bostadstillägg kan betalas ut.

Eftersom riktåldern beslutas varje år och tillämpas sex år senare kommer den som är yngre inte att kunna veta när hen kan ta ut allmän pension förrän det finns en ålder beslutad som gäller för respektive årskull. Varje år görs prognos på riktålderns utveckling som kan ge vägledning om från vilken ålder hen kan ta ut sin allmänna pension.

Det är utifrån kännedom om fastställd riktålder för sitt födelseår som skadelidanden kan begära omprövning.

En begäran om omprövning innan skadelidandens faktiska riktålder har beslutats kan inte utgöra grund för omprövning. I den situationen anser Trygg-Hansa att skadelidanden ska hänvisas till att återkomma och begära omprövning när beslut finns om den faktiska riktåldern (dvs tidigast sex år innan den träder ikraft).

Beträffande eventuell påverkan på försäkringsföretagens ekonomiska planeringar är det något som faller utanför arbetsgruppens direktiv att yttra sig om.

Bolag som inte är representerade i rådet

Rapporten har delgivits till övriga försäkringsföretag som inte är representerade i rådet men några synpunkter/tillägg har inte inkommit.

Fråga om översyn av cirkulär 4-2013 och instruktion för läkarutlåtanden

En arbetsgrupp bestående av [REDACTED] (ordförande), [REDACTED] och [REDACTED] (sekreterare) har tagit fram rapporter om översyn av cirkulär 4-2013 och instruktion för läkarutlåtanden, bilaga 4.1-4.6. Rådsledamöterna har fått tillfälle att lämna synpunkter på rapporterna.

Eftersom arbetsgruppens förslag till justeringar av cirkulär 4-2013 kommer att förändra den vedertagna principen i nuvarande cirkulär 4-2013, att bolagen är skyldiga att ge in allt aktmaterial inför prövning i nämnden, anser kansliet inklusive nämndens ordförande, att skadelidande- och ombudsorganisationer bör få ta del av förslaget och kunna lämna synpunkter innan rådet fattar beslut i frågan. I denna del föreslås Personskadeförbundet RTP och Skadeståndskollegiet. Om rådet har förslag på andra lämpliga organisationer eller förbund mottages dessa tacksamt.

Förslag till beslut

Rådet beslutar i enlighet med arbetsgruppens förslag vad gäller om översyn av instruktion för läkarutlåtanden. Rådet beslutar vidare att förslaget om översyn av cirkulär 4-2013 bordläggs till ett senare rådsmöte i avvaktan på att synpunkter på förslaget kommer in och att arbetsgruppen har tagit ställning till dessa.

För kansliets räkning

[REDACTED] och [REDACTED]

2023-05-29

Till Trafikskadenämndens råd

Översyn av cirkulär 4-2013 om vilka handlingar som ska ges in i obligatoriska ärenden

1. Bakgrund

Trafikskadenämnden beslutade den 13 juni 2022 att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda när det, framför allt ur ett rättssäkerhetsperspektiv, kan accepteras att vissa handlingar i ett obligatoriskt ärende inte ges in till nämnden.

Arbetsgruppens direktiv, se [bilaga 1](#).

Arbetsgruppens uppdrag

Arbetsgruppens uppdrag har varit att besvara följande frågor.

1. Är det förenligt med 1 § i reglementet att i cirkulär 4-2013 införa undantag från kravet att bolagen ska ge in hela skadeakten vid varje tillfälle då ett skadeärende ska prövas i nämnden? Vilka skäl skulle kunna motivera sådana undantag?
2. Vilka begränsningar behövs för att säkerställa att sådana undantag inte hindrar eller försvårar en rättssäker prövning i nämnden eller minskar förtroendet för nämnden och dess verksamhet?
3. Vilka områden eller frågor skulle kunna vara aktuella för ett sådant undantag?
4. Ska den skadade kunna begära att handlingar som bolaget har undantagit ges in till nämnden?
5. Behöver bolagen redovisa för den skadade och/eller nämnden vilka handlingar som inte har getts in och motiveringen för detta?

Arbetsgruppen har varit oförhindrad att ta upp även andra frågor som kan vara av intresse inom området.

I arbetsgruppen har ingått [REDACTED] (ordförande), [REDACTED] och [REDACTED] (sekreterare).

2. Arbetsgruppens överväganden och förslag

Fråga 1. Är det förenligt med 1 § i reglementet att i cirkulär 4-2013 införa undantag från kravet att bolagen ska ge in hela skadeakten vid varje tillfälle då ett skadeärende ska prövas i nämnden? Vilka skäl skulle kunna motivera sådana undantag?

Av 1 § i reglementet för Trafikskadenämnden framgår att nämnden ska vara en oberoende och opartisk nämnd med uppgift att verka för en enhetlig och skäligen personskadereglering inom trafikförsäkringen.

För att nämnden ska vara oberoende och opartisk kan det inte vara nödvändigt att nämnden vid varje prövning har tillgång till hela skadeakten, oavsett vad som ska prövas. Undantag från kravet att bolaget ska ge in hela skadeakten vid varje tillfälle då ett skadeärende ska prövas i nämnden bör därför kunna utformas så att det är förenligt med 1 § i reglementet.

I cirkulär 4-2013 beskrivs den administrativa gången vid nämndprövningen. Bolagen ska bifoga hela skadeakten, oavsett om det gäller en första prövning eller en ny prövning. Det finns dock situationer där vissa handlingar inte är nödvändiga för nämndens prövning och därför inte borde behöva ges in. Det handlar om situationer där en fråga är slutprövad i nämnden och nämnden vid ny prövning ska pröva andra frågor. I dessa fall kan de handlingar som rör den slutprövade frågan vara irrelevanta för nämndens fortsatta prövning av ärendet.

Som exempel kan nämnas den situationen att nämnden vid en första prövning har slutprövat frågan om lyte. Vid en senare prövning i nämnden, av andra frågor än lyte, är det tämligen uppenbart att ärrfoton inte är relevanta för nämndens fortsatta prövning. Detta talar för att ett undantag bör införas.

I dag lägger bolagen ned ett tidskrävande arbete på att kopiera och skriva ut handlingar som inte kommer till användning vid nämndens prövning. Trafikskadenämnden är för tillfället inne i en digitaliseringsprocess. När denna är klar kommer bolagens skadeakter att kunna laddas upp digitalt i nämndens portal. Dessa filer där skadeakten finns kommer i vissa fall att vara stora, vilket ställer höga krav på systemen att klara av hanteringen av dessa. Bolagen bör slippa onödigt arbete genom att inte behöva skicka in handlingar som är irrelevanta för nämndens prövning. Dessutom minimeras även filstorlekarna vilket också talar för ett införande av undantag. Det blir även lättare för föredragande i nämnden att förbereda ärendet och granska underlaget i akten om endast relevanta handlingar har skickats in.

Dataskyddsförordningen (GDPR) reglerar behandlingen av personuppgifter. All behandling av personuppgifter måste följa de grundläggande principerna som anges i förordningen. En princip handlar om uppgiftsminimering. Det innebär att personuppgifter som behandlas ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till ändamålet. En verksamhet ska inte behandla fler personuppgifter än vad som behövs. Även detta talar för att ett undantag införs.

Fråga 2. Vilka begränsningar behövs för att säkerställa att sådana undantag inte hindrar eller försvårar en rättssäker prövning i nämnden eller minskar förtroendet för nämnden och dess verksamhet?

För många skadelidande och ombud har vetskapen om att bolagen är skyldiga att skicka in allt underlag till nämnden varit lugnande och bidragit till ökat förtroende för nämndens arbete. Det finns dock en risk med att frångå huvudregeln om att allt underlag ska skickas in då synen på nämndens oberoende gentemot bolagen kan påverkas negativt.

För att begränsa denna risk är det viktigt att det fortfarande finns en huvudregel som säger att utgångspunkten är att bolagen ska ge in samtliga handlingar till nämnden inför en prövning. Denna huvudregel bör framgå av nämndens cirkulär 4-2013 och i arbetsgruppens förslag på förnyat cirkulär 3-2023 finns denna huvudregel uttryckt två gånger. Det bör vara tydligt att begränsningarna av skyldigheten för bolagen att ge in hela skadeakten är undantag från denna huvudregel.

Undantagen tar huvudsakligen sikte på fall där en viss fråga är slutprövad i nämnden och då underlag relaterat till den frågan bedöms vara irrelevanta för nämndens prövning av andra frågor.

Ett exempel på en begränsning av undantaget från skyldigheten att ge in hela skadeakten gäller korrespondensmappen. Enligt arbetsgruppens förslag till ändringar i cirkulär 4-2013 behöver bolagen inte ge in korrespondens före nämndens senaste tre prövningar såvida det inte anses vara behövligt för den aktuella prövningen. Det kan exempelvis handla om en ersättningsfråga som inte har varit uppe för prövning i nämnden under någon av de senaste tre prövningstillfällena på grund av vilandeförklaring, anstånd eller liknande. I en sådan situation är det av vikt att även tidigare korrespondens ges in till nämnden för att säkerställa en rättssäker prövning.

Arbetsgruppen föreslår att det i cirkuläret införs en skyldighet för bolaget att informera den skadade om att vissa handlingar inte kommer att ges in till nämnden.

Dessa begränsningar bedöms sammantaget bidra till att nämnden fortsatt kan göra rättssäkra prövningar och att förtroendet för nämnden och dess verksamhet bibehålls.

Fråga 3. Vilka områden eller frågor skulle kunna vara aktuella för ett sådant undantag?

Ett undantag från skyldigheten att ge in hela skadeakten bör kunna gälla samtliga frågor som nämnden har att behandla.

Skadeakten är uppdelad i mappar, den medicinska mappen, den ekonomiska mappen, korrespondensmappen och kostnadsmappen. Arbetsgruppen föreslår att det införs en ny mapp, som kan kallas ”övrigt”. I den mappen hamnar exempelvis en jämkningsutredning.

Målet har varit att undvika att bolaget ska behöva sortera ut enskilda handlingar ur mapparna. I vissa fall finns dock skäl att låta bolaget lyfta ut vissa handlingar ur mapparna. Ett exempel på detta är det ovan nämnda gällande lyte och ärrfoton.

Fråga 4. Ska den skadade kunna begära att handlingar som bolaget har undantagit ges in till nämnden?

Det bör inte införas en sådan möjlighet för den skadade. Det bör ankomma på bolaget att bedöma vilket material som ska skickas in till nämnden och, i de fall det blir aktuellt, avstå från att ge in delar av skadeakten. Detta måste ske i enlighet med riktlinjerna i cirkulär 4-2013.

Som ovan beskrivits ska den skadade informeras av bolaget om att vissa handlingar inte kommer att ges in till nämnden.

Fråga 5. Behöver bolagen redovisa för den skadade och/eller nämnden vilka handlingar som inte har getts in och motiveringen för detta?

Som ovan beskrivits föreslår arbetsgruppen att det i cirkuläret införs en skyldighet för bolaget att informera den skadade om att vissa handlingar inte kommer att ges in till nämnden. Om den skadade invänder mot bolagets ställningstagande ska detta framgå av nämndpromemorian. Arbetsgruppen anser att det inte ska införas ett krav på bolagen att motivera varför vissa handlingar inte kommer att ges in till nämnden.

██████████ har lämnat en skiljaktig mening, se [bilaga 4.1.1](#).

Ingivna synpunkter på cirkulär 3-2023, se [bilaga 4.1.2](#).

För arbetsgruppen

██████████
Ordförande

██████████
Sekreterare

Skiljaktig mening

Arbetsgruppen anser att det finns situationer där vissa handlingar inte är nödvändiga för nämndens prövning och därför inte borde behöva ges in. Enligt min mening leder denna iakttagelse till en mer långt gående slutsats än den arbetsgruppen drar. Det är inte bara när en fråga har avgjorts slutligt som det bör komma i fråga att vissa handlingar inte ska behöva ges in till nämnden inför en fortsatt prövning av andra frågor. I stället för arbetsgruppens huvudregel – att utgångspunkten ska vara att bolagen ska ge in samtliga handlingar till nämnden inför en prövning – bör utgångspunkten vara att bolagen inför varje prövning i nämnden ska ge in de handlingar som behövs för att nämnden ska kunna ta ställning till de frågor som ska prövas vid det tillfället. Några andra handlingar ska inte behöva ges in.

Det är bolagets skadereglerare som föranstaltar om utredningen i skadeärendet och det är han eller hon som har bäst kunskap om handlingarna i ärendet. Därför bör det vara bolagets ansvar att se till att rätt handlingar ges in vid varje prövningstillfälle. För att den skadades rättssäkerhet ska tillgodoses bör bolaget vara skyldigt att informera den skadade om vilka handlingar bolaget avser att ge in till nämnden och bereda henne eller honom tillfälle att yttra sig över det. Nämnden bör informeras om ett eventuellt yttrande.

Om denna ordning bedöms vara alltför långt gående, bör det – åtminstone för AP-nämndens del – finnas en mellanväg som innebär att ordningen tillämpas när den skadade företräds av ett kompetent ombud (jfr 5 § tredje stycket i nämndens stadgar).

För AP-nämndens del saknas anledning att begränsa en ny ordning till obligatoriska ärenden.

Trafikskadenämnden

2014-11-17 Bilaga 4.2

Cirkulär 4-2013-2023

formaterade: Teckensnitt:12 pt

Detta cirkulär innehåller riktlinjer för trafikförsäkringsbolagens handläggning av nämndärenden samt för försättsblad, ~~aktmaterial~~ aktunderlag, aktordning och nämndpromemoria inför prövning i nämnden.¹

1. Riktlinjer för handläggning av nämndärenden²

1.1 Kommunikation

Allt ~~utredningsmaterial~~ underlag som bolaget har inhämtat ~~som underlag~~ för prövning av ersättningsfrågan skickas till den skadade före nämndprövningen. Exempel på sådant ~~material~~ underlag är läkarintyg, journalutdrag, inkomstutredning, besöks-PM m m.

Om den skadade saknar ombud och det av medicinska eller andra skäl bedöms vara olämpligt att han eller hon personligen får ta del av en viss uppgift ska bolaget verka för att ett lämpligt ombud utses. Handlingar som innehåller en sådan uppgift ska sedan sändas till ombudet.

När nämndpromemorian med ersättningsförslag har färdigställts ska bolaget lämna ett exemplar till den skadade för synpunkter. Om den skadade gör invändningar mot innehållet i promemorian ska detta redovisas till nämnden. Eventuella kommentarer från bolaget ska också redovisas till nämnden och, om de innehåller uppgifter, ~~ställningstaganden~~ ställningstaganden eller annat av betydelse för prövningen, sändas till den skadade.

Nämndens yttrande med eventuella skiljaktiga meningar ska ~~sändas~~ skickas till den skadade. ~~Om nämndens beslut inte har varit enhälligt ska detta framgå av yttrandet.~~

1.2 Vilandeförklarade ärenden

Om nämnden har vilandeförklarat ett ärende ska det skickas tillbaka till nämnden för yttrande sedan de uppgifter som vilandeförklaringen avser har kommit in.³

1.3 Anmälan till nämnden om att bolaget inte kommer att följa nämndens yttrande

Ett bolag ska anmäla till nämnden att det avser att avvika från nämndens yttrande i ett visst fall. Bolagens anmälningsskyldighet avser de fall då bolaget i sitt ersättningserbjudande i inte obetydlig mån har avvikit från nämndens yttrande. Om bolaget i huvudsak har följt nämndens yttrande behöver således inte någon anmälan göras.

1.4 Uppgiftsminimering

formaterade: Teckensnitt:Fet

Formaterat: Brödtext

¹ Cirkulär 4-2013-2023 ersätter cirkulär 3-2000-2013. Det nya cirkuläret antogs av Trafikskadenämndens råd den 24 september 2013. ~~Ändringar har därefter beslutats den 9 december 2013 och den 17 november 2014-12 juni 2023.~~

² Trafikskadenämnden har den 19 november 1999, med tillämpning av 14 § i sitt reglemente, träffat en överenskommelse med bolagen om riktlinjer för ärendehantering.

³ Trafikskadenämnden har den 3 februari 1992, med tillämpning av 14 § i sitt reglemente, träffat överenskommelse med bolagen om riktlinjer om vilandeförklaring av ärenden.

Trafikskadenämnden

Bolaget bör säkerställa att nämndpromemorian inte innehåller fler personuppgifter än vad som är nödvändigt för att nämnden ska kunna bedöma ärendet. Det gäller såväl uppgifter om den skadade som om andra personer.

2. Riktlinjer inför prövning i nämnden

2.1 Underlaget

Underlaget inför prövning i nämnden utgörs av försättsblad, skadeakt och nämndpromemoria, dvs. nämndformulär med bilagor.

2.2 Försättsblad

Försättsbladet är i första hand till för nämndkansliets administrativa hantering av ärendet.

För att nämnden ska kunna behandla ett ärende så snabbt som möjligt är det nödvändigt att försättsbladet är korrekt och fullständigt ifyllt och att dessa anvisningar om nämndpromemorian m m. följs. Detta är även viktigt för att nämndens statistik, bl.a. i fråga om bolagens hanteringstider, ska bli tillförlitlig.

2.3 Skadeakten

2. Aktmaterial

2.3.1 Allmänt

- Utgångspunkten är att det ska vara lätt att hitta i akten.
- Samtliga handlingar i akten, inklusive bilagor, ska vara ankomststämplade och sorteras under de mappar som de hör till.
- Handskrivna anteckningar i akten ska vara renskrivna. Uträkningar ska vara tydliga.
- Dubbletter bör undvikas.
- Skadeakten ska med de begränsningar som framgår av punkten 2.4, överlämnas till nämnden. Den behöver inte innehålla några originalhandlingar.

2.3.2 Den ekonomiska mappen

- Underlag och beräkningar för inkomst som oskadad och för samordningsförmåner ska vara sammanhållna på ett överskådligt och lätt kontrollerbart sätt.
- Samordningsförmånerna ska grundas på Skatteverkets specifikation till självdeklarationen, 155-bilden eller kontrolluppgifter för kalenderår- på vilka samordningsförmånerna grundas ska finnas i denna mapp.
- Utredning och beslut från Försäkringskassan ska finnas i mappen. Om lämpligt kan vissa av dessa handlingar även placeras i den medicinska mappen.

formaterade: Teckensnitt: Inte Fet, Kursiv

Formaterat: Liststycke, Tabbstopp: Inte vid 9 cm

Trafikskadenämnden

- Pensionsförlustberäkningen och samtliga handlingar som utgör underlag för beräkningen ska hållas samlade för sig.

Formaterat: Liststycke

~~Utredning och beslut från Försäkringskassan ska finnas i mappen (vissa av dessa handlingar kan placeras i den medicinska mappen).~~

Formaterat: Indrag: Vänster: 0 cm

2.3.3 Korrespondensmappen

- ~~Inkommande och utgående skrivelser~~ Korrespondens mellan den skadade och bolaget samt telefonnoteringar ska finnas i denna mapp.
- Handlingarna ska ligga i kronologisk ordning.

2.3.4 Den medicinska mappen

- Läkarutlåtanden, invaliditetsintyg samt medicinska rådgivares utlåtanden med tillhörande frågor ska ~~ligga i grupp~~ samlas var för sig och i kronologisk ordning.
- Journalanteckningar ska ligga i kronologisk ordning per sjukvårdsinrättning eller motsvarande.
- Medicinsk rådgivares namn, specialitet, tidpunkt för bedömning och bedömningsunderlag ska framgå av sammanställningen ”Medicinsk och annan utredning för läkarbedömning^{22,23} eller annan likvärdig sammanställning.
- ~~Medicinsk rådgivare~~ De medicinska bedömningarna ska utförligt motivera sitt ställningstagande. Bedömningarna innehålla en utförlig motivering. Bedömningarna ska vara renskrivna/renskriverna.
- Utredning och beslut från Försäkringskassan kan om lämpligt placeras i denna mapp.

Övrigt

Kvitton 2.3.5 Kostnadsmappen

- Kostnadsunderlag, exempelvis kvitton ska finnas i en egen mapp.

2.3.2.4 Begränsningar av skyldighet att ge in skadeakt när ärendet tidigare har prövats i nämnden

Utgångspunkten är att samtliga handlingar ska ges in till nämnden. I situationerna nedan kan dock bolaget avstå från att ge in delar av skadeakten.

Bolaget ska informera den skadade om att vissa handlingar inte ges in till nämnden. Om den skadade invänder mot bolagets ställningstagande ska detta framgå av nämndpromemorian.

2.4.1 Den medicinska mappen

Trafikskadenämnden

- Om lyte har prövats slutligt behöver ärrfoton inte ges in.
- Om lyte och bestående men samt inkomstförlust har prövats slutligt behöver den medicinska mappen inte ges in.
- Om inkomstförlust inte har prövats slutligt och följande förutsättningar är uppfyllda, behöver den medicinska mappen inte ges in.
 - o Vid närmast föregående prövning har bolaget förordat ersättning för inkomstförlust för en begränsad tid och nämnden har godtagit bolagets förslag. Den skadade har sjukersättning som har grundats på besvär som bedömts vara skadebetingade.
 - o Vid aktuell prövning (slutprövning eller ny tidsbegränsad prövning):
 - Samordningsförmånerna har inte förändrats sedan den senaste prövningen och
 - Båda parter godtar nämndens senaste bedömning av inkomstförlust.

2.4.2 Den ekonomiska mappen

- Om inkomstförlusten har prövats slutligt behöver den ekonomiska mappen inte ges in.
- Om pensionsförlusten har prövats slutligt behöver pensionsförlustutredningen inte ges in.

2.4.3 Korrespondensmappen

- Korrespondens före nämndens senaste tre prövningar behöver inte ges in om det inte behövs för den aktuella prövningen.

2.4.4 Kostnadsmappen

- Om kostnader har prövats slutligt behöver kostnadsmappen inte ges in.

2.4.5 Övrigt

- Om jämkning har prövats slutligt behöver jämningsutredningen inte ges in.

2.5 Nämndpromemoria (nämndformulär med bilagor)

Nämndpromemorian ska utformas utifrån de instruktioner som framgår av försättsbladet, se punkten 2.42.

Nämndpromemorian ska vara sidnumrerad från och med nämndformuläret. Innehållet ska redovisas i innehållsförteckningen.

Det ska inte finnas några originalhandlingar.

Alla kopior ska vara fullt läsliga.

Trafikskadenämnden

Dubbletter ska undvikas.

2.35.1 Nämndformulär

De anvisningar som lämnas i respektive nämndformulär - **se bilaga 1** - ska följas.

Bolagets ersättningsförslag, den skadades yrkande och grunden för detta samt bolagets motiverade inställning till yrkandet ska redovisas i nämndformuläret. En hänvisning till en bifogad handling är inte tillräcklig.

Det är viktigt att den skadades ståndpunkt redovisas på ett klart och tydligt sätt.

Nämndpromemoriens innehållsförteckning och sidnumrering ska inte vara handskrivna.

Innehållsförteckningens sidhänvisning ska anges i nummerföljd.

Anvisningar för redovisning och bedömning av utseendemässiga förändringar:

1. I normalfall räcker ett fotografi per förändring om det inte är väsentligt att se förändringen från olika vinklar.
2. Fotografier ska vara tagna då förändringen är stationär (dvs. inga fotografier i akutstadiet, utan förändringen ska vara så läkt som möjligt).
3. Varje fotografi ska numreras och redovisas kronologiskt under punkten 5 i nämndformuläret. Om det finns ett stort antal ärr kan dessa redovisas på en separat blankett som bifogas nämndformuläret. Den separata blanketten finns att hämta på nämndens hemsida.
4. Fotografiet/fotografierna ska färgkopieras i ett exemplar och biläggas sist i nämndpromemorian.

2.35.2 Bilagor till nämndformulär

Om det behövs för den aktuella prövningen ska följande bilagor ingå i nämndpromemorian.

- Kopior av samtliga tidigare nämndyttranden
- Skadeanmälan
- Invaliditetsintyg
- Renskrivning av samtliga yttranden från bolagets medicinska rådgivare i kronologisk ordning tillsammans med frågeställningar.
- Sammanställningen "Medicinsk och annan utredning för läkarbedömning" eller annan likvärdig sammanställning.

Trafikskadenämnden

- Intyg/medicinska utlåtanden som den skadade åberopar
- Relevanta journalanteckningar för de två sista åren före olyckstillfället, journaler som avser akutvården och journaler för tiden därefter, i kronologisk ordning från respektive vårdinrättning
- Sammanställning av sjukskrivningshistorik för de två sista åren före olyckstillfället och för tiden därefter med angivande av diagnos, sjukskrivningsperiod och sjukskrivningsgrad
- Försäkringskassans första beslut och föredragningspromemoria/missiv jämte bilagor vid sjukersättning/aktivitetsersättning och/eller arbetsskadelivränta. I de fall Försäkringskassan har fattat flera beslut och dessa medför en förändring (av sjukersättningsgrad och/eller diagnos) i förhållande till det första beslutet ska motsvarande handlingar rörande dessa beslut bifogas.
- Försäkringskassans beslut och föredragningspromemoria i ärende om merkostnads- /handikappersättning
- Avgöranden i ärendet från förvaltnings- eller allmänna domstolar
- Intyg och annat materialunderlag som den skadade och bolaget åberopar till stöd för sin inställning, även om den skadade och bolaget är överens.
- Brev/sammanställningar m m. från den skadade och bolaget som är av betydelse för ärendets prövning

Inkomstförlust⁴

- Av kalkylen ska det klart framgå hur bolaget har beräknat både inkomstunderlag (inklusive eventuell OB-ersättning, semester- och övertidsersättning m m.) och samordningsförmåner. Kalkyl ska visa vad inkomstförlusten uppgår till.
- Om bolaget och den skadade har olika uppfattningar om hur inkomstunderlag, samordningsförmåner och inkomstförlust ska beräknas, ska även den skadades uppfattning framgåredovisas.

Egna företagare⁵ (enskild näringsidkare, delägare i handels- eller kommanditbolag eller anställd i eget aktiebolag)

- Sammanställningen över företagets ekonomiska utveckling och ställning tre till fem år före olyckstillfället och för tiden därefter, bl.a. omsättning, intäkter, kostnader och resultat.
- En redogörelse för hur den skadades årliga inkomstunderlag har beräknats
- En beskrivning av verksamheten, där det även ska framgå i vilken utvecklingsfas företaget befann sig vid tidpunkten för olyckan (uppstartfasuppstartsfas, utvecklingsfas, avvecklingsfas e. dyld.) samt hur länge företaget har funnits.

⁴ Mall för kalkyl under rubriken "Inkomstunderlag/Inkomstförlust" finns för nedladdning på nämndens hemsida

⁵ Mall för sammanställning under rubriken "Egna företagare" finns för nedladdning på nämndens hemsida

Trafikskadenämnden

- En redogörelse av den skadades befattning och arbetsuppgifter samt antalet övriga anställda i företaget vid olyckstillfället

Pensionsförlust⁶

- Bolagets beräkning av förlusten av allmän pension och tjänstepension samt svar från tjänstepensionsorgan- och övriga underlag som legat till grund för beräkningarna.

Underhållsärenden

- Bouppteckning
- Ersättningsbeslut från Pensionsmyndigheten (efterlevandepension, barnpension m m.)

Jämkningsärenden

- Trafikmålsanteckningar och, om möjligt, en kopia av förundersökningen
- En redovisning av jämningsgrundande omständigheter
- Lagakraftvunnen dom
- Vid fortsatt prövning räcker det med en hänvisning till nämndens tidigare beslut

Preskriptionsärenden

- Medicinsk utredning i form av journalanteckningar, intyg m m. som utvisar vid vilken tidpunkt den skadade tidigast hade kännedom om att han eller hon hade kunnat begära ersättning för 1) sveda och värk, 2) lyte och bestående men, 3) inkomstförlust och/eller 4) kostnader.
- Om den skadade har återkommit efter att bolaget har tagit slutlig ställning, ska bolagets avslutsbrev, inkl. eventuellt informationsblad, bifogas. Vidare ska det framgå när den skadade återkom till bolaget efter att bolaget har tagit slutlig ställning. Är bolaget och den skadade oense om vid vilken tidpunkt han eller hon återkom till bolaget, ska den skadades redogörelse för omständigheterna samt när och på vilket sätt han eller hon återkom till bolaget bifogas.

Vilandeförklarade ärenden

Kompletteringar ska antingen bifogas promemorian enligt innehållsförteckningen eller läggas sist i promemorian. Om det sistnämnda alternativet väljs ska bilagorna redovisas på motsvarande sätt i innehållsförteckningen där respektive bilaga ska namnges och redovisas enskilt.

2.46 Ingivande av digitalt materialunderlag till nämnden

Cirkulärets riktlinjer för handläggning av nämndärenden och inför prövning i nämnden gäller även vid hantering och ingivande av digitalt materialunderlag till nämnden.

⁶ Beräkningsmodeller finns för nedladdning på nämndens hemsida

Trafikskadenämnden

2.46.1 Digital akt

Vid ingivande av en digital akt ska innehållsförteckningen i bilaga 2 användas samt upprättas med hjälp av s.k. bokmärken.

2.46.2 Digital promemoria (nämndformulär med bilagor)

Vid ingivande av en digital promemoria ska innehållsförteckningarna i bilaga 3 användas samt upprättas med hjälp av s.k. bokmärken.

Om anvisningarna inte följs kan skadeakten återsändas till bolaget för komplettering.

På nämndens vägnar

Ordförande

Kanslichef

Bilagor:

Nämndformulär, bilaga 1

Innehållsförteckning för digital akt, bilaga 2

Innehållsförteckningar för digital promemoria, bilaga 3

Cirkulär 4-2013

Detta cirkulär innehåller riktlinjer för trafikförsäkringsbolagens handläggning av nämndärenden samt för försättsblad, aktmaterial, aktordning och nämndpromemoria inför prövning i nämnden.¹

1. Riktlinjer för handläggning av nämndärenden²

1.1 Kommunicering

Allt utredningsmaterial som bolaget har inhämtat som underlag för prövning av ersättningsfrågan skickas till den skadade före nämndprövningen. Exempel på sådant material är läkarintyg, journalutdrag, inkomstutredning, besöks-PM m.m.

Om den skadade saknar ombud och det av medicinska eller andra skäl bedöms vara olämpligt att han eller hon personligen får ta del av en viss uppgift ska bolaget verka för att ett lämpligt ombud utses. Handlingar som innehåller en sådan uppgift ska sedan sändas till ombudet.

När nämndpromemorian med ersättningsförslag har färdigställts ska bolaget lämna ett exemplar till den skadade för synpunkter. Om den skadade gör invändningar mot innehållet i promemorian ska detta redovisas till nämnden. Eventuella kommentarer från bolaget ska också redovisas till nämnden och, om de innehåller uppgifter, ställningstagande eller annat av betydelse för prövningen, sändas till den skadade.

Nämndens yttrande ska sändas till den skadade. Om nämndens beslut inte har varit enhälligt ska detta framgå av yttrandet.

1.2 Vilandeförklarade ärenden

Om nämnden har vilandeförklarat ett ärende ska det skickas tillbaka till nämnden för yttrande sedan de uppgifter som vilandeförklaringen avser har kommit in.³

1.3 Anmälan till nämnden om att bolaget inte kommer att följa nämndens yttrande

Ett bolag ska anmäla till nämnden att det avser att avvika från nämndens yttrande i ett visst fall. Bolagens anmälningsskyldighet avser de fall då bolaget i sitt ersättningserbjudande i inte obetydlig mån har avvikit från nämndens yttrande. Om bolaget i huvudsak har följt nämndens yttrande behöver således inte någon anmälan göras.

¹ Cirkulär 4-2013 ersätter cirkulär 3-2000. Det nya cirkuläret antogs av Trafikskadenämndens råd den 24 september 2013. Ändringar har därefter beslutats den 9 december 2013 och den 17 november 2014.

² Trafikskadenämnden har den 19 november 1999, med tillämpning av 14 § i sitt reglemente, träffat en överenskommelse med bolagen om riktlinjer för ärendehantering.

³ Trafikskadenämnden har den 3 februari 1992, med tillämpning av 14 § i sitt reglemente, träffat överenskommelse med bolagen om riktlinjer om vilandeförklaring av ärenden.

Trafikskadenämnden

2. Riktlinjer inför prövning i nämnden

2.1 Försättsblad

Försättsbladet är i första hand till för nämndkansliets administrativa hantering av ärendet.

För att nämnden ska kunna behandla ett ärende så snabbt som möjligt är det nödvändigt att försättsbladet är korrekt och fullständigt ifyllt och att dessa anvisningar om nämndpromemorian m.m. följs. Detta är även viktigt för att nämndens statistik, bl.a. i fråga om bolagens hanteringstider, ska bli tillförlitlig.

2.2 Aktmaterial

Allmänt

- Utgångspunkten är att det ska vara lätt att hitta i akten.
- Samtliga handlingar i akten, inklusive bilagor, ska vara ankomststämplade och sorteras under de mappar som de hör till.
- Handskrivna anteckningar i akten ska vara renskrivna. Uträkningar ska vara tydliga.
- Dubbletter bör undvikas.
- Skadeakten ska överlämnas till nämnden. Den behöver inte innehålla några originalhandlingar.

Den ekonomiska mappen

- Underlag och beräkningar för inkomst som oskadad och för samordningsförmåner ska vara sammanhållna på ett överskådligt och lätt kontrollerbart sätt.
- Samordningsförmånerna ska grundas på Skatteverkets specifikation till självdeklarationen, 155-bilden eller kontrolluppgifter för kalenderår.
- Pensionsförlustberäkningen och samtliga handlingar som utgör underlag för beräkningen ska hållas samlade för sig.
- Utredning och beslut från Försäkringskassan ska finnas i mappen (vissa av dessa handlingar kan placeras i den medicinska mappen).

Korrespondensmappen

- Inkommande och utgående skrivelser mellan den skadade och bolaget samt telefonnoteringar ska finnas i denna mapp.
- Handlingarna ska ligga i kronologisk ordning.

Trafikskadenämnden

Den medicinska mappen

- Läkarutlåtanden, invaliditetsintyg samt medicinska rådgivares utlåtanden med tillhörande frågor ska ligga i grupp och i kronologisk ordning.
- Journalanteckningar ska ligga i kronologisk ordning per sjukvårdsinrättning eller motsvarande.
- Medicinsk rådgivares namn, specialitet, tidpunkt för bedömning och bedömningsunderlag ska framgå av sammanställningen ”Medicinsk och annan utredning för läkarbedömning”.
- Medicinsk rådgivare ska utförligt motivera sitt ställningstagande. Bedömningen ska vara renskriven.
- Utredning och beslut från Försäkringskassan kan om lämpligt placeras i denna mapp.

Övrigt

- Kvitton ska finnas i en egen mapp.

2.3 Nämndpromemoria (nämndformulär med bilagor)

Nämndpromemorian ska utformas utifrån de instruktioner som framgår av försättsbladet, se punkten 2.1.

Nämndpromemorian ska vara sidnumrerad från och med nämndformuläret. Innehållet ska redovisas i innehållsförteckningen.

Det ska inte finnas några originalhandlingar.

Alla kopior ska vara fullt läsliga.

Dubletter ska undvikas.

2.3.1 Nämndformulär

De anvisningar som lämnas i respektive nämndformulär - **se bilaga 1** - ska följas.

Bolagets ersättningsförslag, den skadades yrkande och grunden för detta samt bolagets motiverade inställning till yrkandet ska redovisas i nämndformuläret. En hänvisning till en bifogad handling är inte tillräcklig.

Det är viktigt att den skadades ståndpunkt redovisas på ett klart och tydligt sätt.

Nämndpromemorian innehållsförteckning och sidnumrering ska inte vara handskrivna.

Innehållsförteckningens sidhänvisning ska anges i nummerföljd.

Anvisningar för redovisning och bedömning av utseendemässiga förändringar:

Trafikskadenämnden

1. I normalfall räcker ett fotografi per förändring om det inte är väsentligt att se förändringen från olika vinklar.
2. Fotografier ska vara tagna då förändringen är stationär (dvs. inga fotografier i akutstadiet, utan förändringen ska vara så läkt som möjligt).
3. Varje fotografi ska numreras och redovisas kronologiskt under punkten 5 i nämndformuläret. Om det finns ett stort antal ärr kan dessa redovisas på en separat blankett som bifogas nämndformuläret. Den separata blanketten finns att hämta på nämndens hemsida.
4. Fotografiet/fotografierna ska färgkopieras i ett exemplar och biläggas sist i nämndpromemorian.

2.3.2 Bilagor till nämndformulär

Om det behövs för den aktuella prövningen ska följande bilagor ingå i nämndpromemorian.

- Kopior av samtliga tidigare nämndyttranden
- Skadeanmälan
- Invaliditetsintyg
- Renskrivning av samtliga yttranden från bolagets medicinska rådgivare i kronologisk ordning tillsammans med frågeställningar.
- Sammanställningen ”Medicinsk och annan utredning för läkarbedömning”
- Intyg/medicinska utlåtanden som den skadade åberopar
- Relevanta journalanteckningar för de två sista åren före olyckstillfället, journaler som avser akutvården och journaler för tiden därefter, i kronologisk ordning från respektive vårdinrättning
- Sammanställning av sjukskrivningshistorik för de två sista åren före olyckstillfället och för tiden därefter med angivande av diagnos, sjukskrivningsperiod och sjukskrivningsgrad
- Försäkringskassans första beslut och föredragningspromemoria/missiv jämte bilagor vid sjukersättning/aktivitetsersättning och/eller arbetsskadelivränta. I de fall Försäkringskassan har fattat flera beslut och dessa medför en förändring (av sjukersättningsgrad och/eller diagnos) i förhållande till det första beslutet ska motsvarande handlingar rörande dessa beslut bifogas.
- Försäkringskassans beslut och föredragningspromemoria i ärende om handikappersättning
- Avgöranden i ärendet från förvaltnings- eller allmänna domstolar

Trafikskadenämnden

- Intyg och annat material som den skadade och bolaget åberopar till stöd för sin inställning, även om den skadade och bolaget är överens.
- Brev/sammanställningar m.m. från den skadade och bolaget som är av betydelse för ärendets prövning

Inkomstförlust⁴

- Av kalkylen ska det klart framgå hur bolaget har beräknat både inkomstunderlag (inklusive eventuell OB-ersättning, semester- och övertidsersättning m.m.) och samordningsförmåner. Kalkyl ska visa vad inkomstförlusten uppgår till.
- Om bolaget och den skadade har olika uppfattningar om hur inkomstunderlag, samordningsförmåner och inkomstförlust ska beräknas, ska även den skadades uppfattning framgå.

Egna företagare⁵ (enskild näringsidkare, delägare i handels- eller kommanditbolag eller anställd i eget aktiebolag)

- Sammanställningen över företagets ekonomiska utveckling och ställning tre till fem år före olyckstillfället och för tiden därefter, bl.a. omsättning, intäkter, kostnader och resultat.
- En redogörelse för hur den skadades årliga inkomstunderlag har beräknats
- En beskrivning av verksamheten, där det även ska framgå i vilken utvecklingsfas företaget befann sig vid tidpunkten för olyckan (uppstartfas, utvecklingsfas, avvecklingsfas e.dyl.) samt hur länge företaget har funnits.
- En redogörelse av den skadades befattning och arbetsuppgifter samt antalet övriga anställda i företaget vid olyckstillfället

Pensionsförlust⁶

- Bolagets beräkning av förlusten av allmän pension och tjänstepension samt svar från tjänstepensionsorgan.

Underhållsärenden

- Bouppteckning
- Ersättningsbeslut från Pensionsmyndigheten (efterlevandepension, barnpension m.m.)

Jämkningsärenden

- Trafikmålsanteckningar och, om möjligt, en kopia av förundersökningen

⁴ Mall för kalkyl under rubriken "Inkomstunderlag/Inkomstförlust" finns för nedladdning på nämndens hemsida.

⁵ Mall för sammanställning under rubriken "Egna företagare" finns för nedladdning på nämndens hemsida.

⁶ Beräkningsmodeller finns för nedladdning på nämndens hemsida.

Trafikskadenämnden

- En redovisning av jämningsgrundande omständigheter
- Lagakraftvunnen dom
- Vid fortsatt prövning räcker det med en hänvisning till nämndens tidigare beslut

Preskriptionsärenden

- Medicinsk utredning i form av journalanteckningar, intyg m.m. som utvisar vid vilken tidpunkt den skadade tidigast hade kännedom om att han eller hon hade kunnat begära ersättning för 1) sveda och värk, 2) lyte och bestående men, 3) inkomstförlust och/eller 4) kostnader.
- Om den skadade har återkommit efter att bolaget har tagit slutlig ställning, ska bolagets avslutsbrev, inkl. eventuellt informationsblad, bifogas. Vidare ska det framgå när den skadade återkom till bolaget efter att bolaget har tagit slutlig ställning. Är bolaget och den skadade oense om vid vilken tidpunkt han eller hon återkom till bolaget, ska den skadades redogörelse för omständigheterna samt när och på vilket sätt han eller hon återkom till bolaget bifogas.

Vilandeförklarade ärenden

Kompletteringar ska antingen bifogas promemorian enligt innehållsförteckningen eller läggas sist i promemorian. Om det sistnämnda alternativet väljs ska bilagorna redovisas på motsvarande sätt i innehållsförteckningen där respektive bilaga ska namnges och redovisas enskilt.

2.4 Ingivande av digitalt material till nämnden

Cirkulärets riktlinjer för handläggning av nämndärenden och inför prövning i nämnden gäller även vid hantering och ingivande av digitalt material till nämnden.

2.4.1 Digital akt

Vid ingivande av en digital akt ska innehållsförteckningen i bilaga 2 användas samt upprättas med hjälp av s.k. bokmärken.

2.4.2 Digital promemoria (nämndformulär med bilagor)

Vid ingivande av en digital promemoria ska innehållsförteckningarna i bilaga 3 användas samt upprättas med hjälp av s.k. bokmärken.

Om anvisningarna inte följs kan skadeakten återsändas till bolaget för komplettering.

På nämndens vägnar

Ordförande

Kanslichef

Trafikskadenämnden

Bilagor:

Nämndformulär, bilaga 1

Innehållsförteckning för digital akt, bilaga 2

Innehållsförteckningar för digital promemoria, bilaga 3

2023-05-29

Till Trafikskadenämndens råd

Översyn av Instruktion för upprättande av läkarutlåtanden

1. Bakgrund

Trafikskadenämnden beslutade vid rådsmötet den 13 juni 2022 att tillsätta en arbetsgrupp för översyn av cirkulär 4-2013 om vilka handlingar som ska ges in i obligatoriska ärenden. Vid samma rådsmöte var frågan om de långa hanteringstiderna i ärenden där utlåtande inhämtats från nämndens sakkunnigläkare uppe för diskussion. Det anfördes att många av utlåtandena var alltför omfattande, bl.a. på grund av en detaljerad redovisning av den skadades journalanteckningar. Vidare anfördes att det skulle underlätta för både parter och nämnden om utlåtandena fokuserade mer på den medicinska bedömningen och en mer generell redovisning av den skadades medicinska historik.

Vid rådsmötet den 13 september 2022 beslutade Trafikskadenämnden att lämna tilläggsdirektiv till arbetsgruppen för att utreda om 2018 års instruktion för läkarutlåtanden, som alltfjämt gäller, behöver justeras för att det ska säkerställas att läkarutlåtandena inte blir alltför omfattande och att de innehåller endast de uppgifter och den information som behövs för att både parterna och nämnden på ett rättssäkert sätt ska kunna ta ställning till de frågor som är under prövning.

I arbetsgruppen har ingått [REDACTED]

och [REDACTED]

(sekreterare).

2. Arbetsgruppens överväganden och förslag

Arbetsgruppen har varit i kontakt med nämndens sakkunnigläkare för att höra deras uppfattning om de synpunkter som framfördes vid rådsmötet den 13 juni 2022. Båda sakkunnigläkarna uppgav att de inte brukar redogöra för innehållet i journalanteckningar som ligger till grund för bedömningen och att de anser att ett upprättande av ett utlåtande i normalfallet tar mindre än en arbetsdag.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ett ärende där nämnden inhämtar ett läkarutlåtande, från det att det kommer in till nämnden från bolaget till det att ett yttrande

expedieras, är ungefär ett år. Dessa ärenden är mer tidskrävande än andra ärenden eftersom det ska inhämtas inte bara läkarutlåtande från en eller flera sakkunnigläkare utan även synpunkter på utlåtandena från såväl bolaget som den skadade. Därefter ska ärendet sättas ut till nytt sammanträde i nämnden då ett yttrande beslutas och sedan expedieras.

Arbetsgruppens sammantagna bedömning är att de farhågor som lyfts i tilläggsdirektivet varit överdrivna. Det saknas stöd för uppfattningen att sakkunnigläkarnas arbete orsakar långa handläggningstider.

Trots detta har arbetsgruppen valt att justera läkarinstruktionen genom vissa ändringar i rubriker och anvisningar. Ändringarna syftar generellt till att förtydliga att endast det som är relevant bör inkluderas i ett läkarutlåtande och att utlåtandena inte bör innehålla fler uppgifter än nödvändigt. I linje med detta föreslår arbetsgruppen anvisningar om att bedömningsunderlaget ska utgöras av en förteckning över de handlingar som bedömningen grundas på (det ska alltså inte finnas någon redogörelse för handlingarnas innehåll) och att beskrivningarna av fortsatt förlopp och andra besvär ska göras genom en kortfattad redogörelse.

När nämnden fullt ut har övergått till ett digitalt arbete är det sannolikt att handläggningstiderna kommer att minska, bland annat eftersom parterna då kommer att få yttranden/handlingar från nämnden skickade till sig digitalt i stället för via sedvanlig post.

Arbetsgruppen vill påpeka att Trafikskadenämndens kansli har tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram nya malltexter med frågor till sakkunnigläkarna.

För arbetsgruppen

Ordförande

Sekreterare

Instruktion för ~~upprättande av~~ läkarutlåtanden

Disposition/rubricering

~~—Skadelidande/sökander~~

Den skadade:

Skadedag:

~~—Skadeärendet~~

~~1.~~ **1. Bedömningsunderlag** (förteckning över de handlingar som bedömningen grundas på).

Formaterat: Ingen numrering

~~2.~~ **2. Den aktuella skadan** (~~skadehändelsen~~, **2. Skadehändelsen inklusive initiala besvär och initiala tidiga vårdkontakter**).

formaterade: Teckensnitt:Fet

formaterade: Teckensnitt:Fet

3. En kortfattad redogörelse för

~~3.~~ **3. - Fortsatt förlopp** (besvär och vårdkontakter efter det initiala skedet).

Formaterat: Indrag: Första raden: 1 cm, Ingen numrering

~~4.~~ **4. Övriga Andra besvär** (besvär som inte har samband med trafikolyckan, såväl skadehändelsen, både besvär som ___ fanns vid olyckan då och besvär som har tillkommit efter olyckans nära).

Formaterat: Indrag: Vänster: 1 cm, Ingen numrering

formaterade: Teckensnitt:Fet

~~5.~~ **5. Arbetsförhållanden** (arbete, sjukförmåner och arbetsförmåga före, vid tiden för och efter olyckan).

~~6.~~ **4. Sammanfattning** (redogörelse Sammanfattning av det mest väsentliga som framkommit enligt ovanstående rubriker).

Formaterat: Ingen numrering

~~7.~~ **7. Svar på Trafikskadenämndens frågor** (Sambandsfrågor besvaras utifrån det lagstadgade beviskravet, d.v.s. ”det är/det är inte klart mera sannolikt att besvaren/arbetsförmågan har samband med trafikolyckan än att de/den har annan orsak”. Samtliga frågor besvaras tydligt och välmotiverat. Använd med fördel uppställningen ”Vad talar för samband?”, ”Vad talar emot samband?” och ”Sammanvägning/slutsats”).

Övrigt:

~~1.~~ Utlåtandet bör ge svar på de av nämnden ställda frågorna.

~~2.~~ Utlåtandet bör inte ge svar på andra frågor än dem som nämnden har ställt.

~~3.~~ Bedömningen bör inte relatera till bolagets ståndpunkt utan göras oberoende av bolagets inställning.

Vid **5. Bedömning** (Ange vad som talar för den bedömning som görs och vad som talar emot).

Trafikskadenämnden

Bilaga 4.5

- a. Utlåtandet ska besvara de frågor som nämnden har ställt.
- b. Samtliga frågor ska besvaras tydligt och välmotiverat.
- c. Sambandsfrågor ska besvaras med beaktande av gällande beviskrav.
- 4- d. Om utredningen är bristfällig ~~utredning~~, men där det trots ~~det~~ ~~bristerna~~ går att göra en ~~rättvis och skälig~~ korrekt medicinsk bedömning, ~~listas~~ ska utlåtandet redovisa de ~~bristers~~ svagheter som finns och ~~anges~~ att bedömningen har gjorts på befintligt underlag varför det medicinska underlaget ändå är tillräckligt.
- Vide. Är utredningen så bristfällig ~~utredning~~ och där ~~att~~ det inte går att göra en ~~rättvis och skälig~~ korrekt medicinsk bedömning, ~~listas~~ de brister som finns och ~~anges~~ att ska utlåtandet redovisa svagheterna och varför ~~det~~ ~~inte~~ medicinska underlaget är ~~möjligt~~ tillräckligt.
- 5- f. Om det är nödvändigt att ~~gör~~ inhämta en bedömning på befintligt underlag av annan medicinsk expert ska detta motiveras och framgå av yttrandet.
6. Om annan medicinsk expertis bör tillfrågas noteras detta separat och inte i utlåtandet.

formaterade: Inte understruken

Formaterat: Ingen numrering

formaterade: Inte understruken

formaterade: Inte understruken

formaterade: Inte understruken

Formaterat: Ingen numrering

2018-11-27

Instruktion för upprättande av läkarutlåtanden

Disposition/rubricering

Skadelidande/sökande:

Skadedag:

Skadeärende:

1. **Bedömningsunderlag** (handlingar som bedömningen grundas på).
2. **Den aktuella skadan** (skadehändelsen, initiala besvär och initiala vårdkontakter).
3. **Fortsatt förlopp** (besvär och vårdkontakter efter det initiala skedet).
4. **Övriga besvär** (besvär som inte har samband med trafikolyckan, såväl besvär som fanns vid olyckan och besvär som har tillkommit efter olyckan).
5. **Arbetsförhållanden** (arbete, sjukförmåner och arbetsförmåga före, vid tiden för och efter olyckan).
6. **Sammanfattning** (redogörelse av det mest väsentliga som framkommit enligt ovanstående rubriker).
7. **Svar på Trafikskadenämndens frågor** (Sambandsfrågor besvaras utifrån det lagstadgade beviskravet, d.v.s. ”det är/det är inte klart mera sannolikt att besvären/arbetsförmågan har samband med trafikolyckan än att de/den har annan orsak”. Samtliga frågor besvaras tydligt och välmotiverat. Använd med fördel uppställningen ”Vad talar för samband?”, ”Vad talar emot samband?” och ”Sammanvägning/slutsats”).

Övrigt:

1. Utlåtandet bör ge svar på de av nämnden ställda frågorna.
2. Utlåtandet bör inte ge svar på andra frågor än dem som nämnden har ställt.
3. Bedömningen bör inte relatera till bolagets ståndpunkt utan görs oberoende av bolagets inställning.
4. Vid bristfällig utredning men där det trots det går att göra en rättvis och skälig bedömning, listas de brister som finns och anges att bedömningen har gjorts på befintligt underlag.
5. Vid bristfällig utredning och där det inte går att göra en rättvis och skälig bedömning, listas de brister som finns och anges att det inte är möjligt att göra en bedömning på befintligt underlag.
6. Om annan medicinsk expertis bör tillfrågas noteras detta separat och inte i utlåtandet.

Fastställande av nämndens verksamhetsberättelse för 2022

Enligt rådets arbetsordning ska rådet i normala fall ta ställning till nämndens verksamhetsberättelse vid marsmötet. På grund av tidsbrist har fastställandet av verksamhetsberättelsen skjutits fram till rådsmötet i juni.

██████████, Vd TFF, har tagit del av verksamhetsberättelsen och har inte haft något att invända mot denna.

Förslag till beslut

Rådet fastställer nämndens verksamhetsberättelse för 2022.

För kansliets räkning

██████████

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2022

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Om verksamhetsåret 2022	2
Nämndens verksamhet 2022	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Om verksamhetsåret 2022

Under 2022 minskade antalet inkomna ärenden vilket ledde till lägre balanser. Hanterings-tiderna för de obligatoriska ärendena minskade markant. Kansliet fortsatte sitt arbete med att ta fram ett nytt systemstöd för beräkning av pensionsförlust. Det har också pågått flera projekt som syftar till att upprätthålla en hög säkerhetsnivå för både ärendehanteringssystemet och portalen. Flera arbetsgrupper har också fortsatt att utreda frågor som är viktiga för nämndens verksamhet.

Ärendebalanser

Under 2022 minskade antalet inkomna ärenden jämfört med föregående år. De obligatoriska ärendena minskade med 14 procent och tvistlösningsärendena med 22 procent. Det motsvarar en total minskning på drygt 16 procent. Ärendebalanser och hanteringstider minskade markant under året, särskilt vad gäller de obligatoriska ärendena. Nämnden hade ungefär lika många sammanträden som föregående år men antalet prövade ärenden minskade med cirka tio procent.

Informationsarbete

Kanslichefen, biträdande kanslichefen och tre av nämndens föredragande jurister besökte under hösten Folksam i Göteborg och Stockholm för att informera

om Trafikskadenämnden och dess verksamhet.

Några av kansliets föredragande jurister håller varje år en heldagsutbildning för nämndens konsumentrepresentanter. Årets utbildning innehöll bland annat avsnitt om barnskador och jämknings.

Rapport till Kammarkollegiet

I februari 2022 lämnade Trafikskadenämnden en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver bland annat hur nämnden arbetar för att vara en effektiv instans för tvistlösning. Kammarkollegiet hade ingenting att invända mot rapporten.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har nämndens råd antagit förslag från arbetsgrupper inom dessa områden:

- arbete och ersättning för inkomst- och pensionsförlust med mera efter 65 år
- översyn av ersättning för merinvaliditet
- tilläggsrapport från arbetsgruppen för inkomstförlust i barnskadefall.

Nämnden har haft pågående arbetsgrupper inom följande områden:

- anspänning i arbete
- översyn av cirkulär 4-2013 om vilka handlingar som ska lämnas in i obligatoriska ärenden.

Utveckling av beräknings-system

Arbetet med ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning har fortsatt under året. Målsättningen är att lansera det nya systemstödet under hösten 2023.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt arbetet enligt digitaliseringsplanen. Under året har det pågått flera projekt som syftar till att upprätthålla en hög säkerhetsnivå för både ärendehanteringssystemet och portalen. Ett av projekten har under året resulterat i att all data som förs mellan systemen krypteras. Ett pågående projekt handlar om att ta fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material. Där går arbetet framåt i hög takt och flera program har utvärderats av kansliet. Kansliets kravarbete för att kunna ta in större digitala akter via hubben har fortsatt under året.

Utöver detta har ett projekt för att samordna arbetsuppgifter mellan Trafikskadenämnden och Svensk Försäkrings Nämnder genomförts.

Under året har också två projekt startat. Det ena handlar om att ta ut statistik ur ärendehanteringssystemet och det andra om att uppgradera systemet.

Rådsmöten

Trafikskadenämndens råd har hållit fem möten under året, varav ett per capsulam. Rådet har bland annat fattat beslut i följande frågor:

- justerad information om syftet med nämndens ärrtjänst
- om ledamöterna i nämnden under 2023-2024: nominering, antal och fördelning av konsumentrepresentanter samt antalet vice ordförande
- förslag till Finansinspektionen om förordnande av vice ordförande och representanter för konsumenterna
- delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension och höjning av minimibelopp för pensionärer i underhållsärenden
- fastställande av schablonuppräkning av inkomstunderlag
- ny kapitaliseringstabell från och med den 1 januari 2023 med anledning av ändrat dödlighetsantagande
- räntesats vid beräkning av inkomst av kapital
- justering av ledamotsanvisningar.

Kansliet

Nämndens kansli har under 2022 bestått av 17 personer varav 14 jurister och tre administratörer. Under hösten gick två av juristerna i pension. Kansliet har ett samarbete med Svensk Försäkrings Nämnders kansli. Administratörerna samverkar och de föredragande juristerna från båda kanslierna föredrar i samtliga nämnder.

Referat

Nämnden har under året lämnat sex referat. Referaten avser följande frågor:

- *Lyte och bestående men:* Den skadade hade avlidit, av orsaker som inte berodde på skadan, innan den medicinska invaliditeten fastställdes.
- *Lyte och bestående men:* Fråga om utseendemässig förändring i form av urinkateter.
- *Inkomstförlust:* Fråga om den skadade begränsat skadans ekonomiska verkningar genom att omskola sig.
- *Skada i följd av trafik:* Fråga om skadan uppkommit i samband med normal användning av fordonet och således i följd av trafik.
- *Förlust av underhåll:* Både den avlidne och den efterlevande var under 60 år vid dödsfallet, och förlust av underhåll uppstår först då den avlidne skulle ha ålderspensionerats.

- *Kostnader:* Fråga om ersättning för kostnad för läkarintyg.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Therese Grunditz
Biträdande kanslichef

Nämndens verksamhet 2022

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken, förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2022 kom det in 1 486 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med drygt 16 procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har minskat med cirka 13 procent. Vid 112 sammanträden prövade nämnden 1 659 ärenden, vilket är en minskning med nio procent sedan föregående år.

Cirka 66 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 27 procent.

Under året fick drygt 1 540 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 2,5 månader under 2022, vilket är en betydande minskning sedan föregående år. Balansen minskade från 547 ärenden till 337 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I knappt 28 procent av de prövade obligatoriska ärendena

avvek Trafikskadenämnden från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 18,2 procent och en sänkning i 9,4 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan försäkringsbolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 72,4 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 26 ärenden och läkarna lämnade 38 utlåtanden.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt drygt 13 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 40 procent av de lämnade utlåtandena. Läkarna föreslog en höjning av ersättningen i cirka 29 procent och en sänkning i cirka 11 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik över den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden, alltså försäkringsbolagens hanteringstider. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som försäkringsbolagen skickade in till nämnden under 2022, hade drygt 38 procent hanterats av försäkringsbolagen inom en treårsperiod. Den totala hanteringstiden var alltså längre

än tre år i cirka 62 procent av ärendena. I cirka åtta procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I drygt 53 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2022 anlätades ett ombud, vilket är i samma nivå som föregående år.

Årsstatistik

2022

1. Inkomna ärenden	1 486
a. Obligatoriska ärenden	1 012
b. Tvistlösningsärenden	474
2. Prövade ärenden	1 659
a. Obligatoriska ärenden	1 209
b. Tvistlösningsärenden	450
c. Slutprövade ärenden	1 091
d. Bordlagda ärenden	26
e. Underhållsärenden	96
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 544
3. Antal sammanträden	112
4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans	337
i. Obligatoriska ärenden	69
ii. Tvistlösningsärenden	268

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	783	72,4
b. Nämnden höjde < 10 %	101	9,3
c. Nämnden höjde 10-25 %	46	4,3
d. Nämnden höjde > 25 %	50	4,6
e. Nämnden höjde totalt	197	18,2
f. Nämnden sänkte	102	9,4

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	428	97
b. Nämnden höjde < 10 %	5	1,1
c. Nämnden höjde 10-25 %	2	0,5
d. Nämnden höjde > 25 %	6	1,4
e. Nämnden höjde totalt	13	3

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	197	18,5
10-14 %	323	30,3
15-19 %	152	14,2
20-49 %	263	24,6
>50 %	132	12,4

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 209	
varav ärenden med ombud	644	53,3

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	26	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	38	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	23	60,5
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	11	28,9
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	4	10,5

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	484	40	36	7,3
2-<4	614	50,7	193	39,4
4-<6	80	6,6	164	33,5
6-<8	12	1	55	11,2
8-<10	1	0,1	12	2,4
>10	19	1,6	30	6,1

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden	Tvistlösningsärenden
	Genomsnitt dgr (mån)	Genomsnitt dgr (mån)
Jan – dec	75,4 (2,5)	130,3 (4,3)
Läkarärenden jan – dec	411,6 (13,7)	263 (8,8)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	129	11,6	129	11,6
1-2	144	13,0	273	24,6
2-3	152	13,7	425	38,4
3-4	170	15,3	595	53,7
4-5	123	11,1	718	64,8
5-6	105	9,5	823	74,3
6-7	79	7,1	902	81,4
7-8	66	6	968	87,4
8-9	27	2,4	995	89,8
9-10	25	2,3	1 020	92,1
>10	88	7,9	1 108	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2022 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt Antal
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aktsam	5	23.8	5	23.8	8	38.1	2	9.5	1	4.8	21
Bilsport och MC	12	37,5	4	12.5	11	34.4	3	9.4	2	6.3	32
Dina Försäkringar	1	4.8	1	4.8	8	38.1	8	38.1	3	14.3	21
Folksam	37	25.2	18	12.2	64	43.5	19	12.9	9	6.1	147
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	4	12.9	4	12.9	12	38.7	11	35.5	0	0	31
If Skadeförsäkring	41	25.2	20	12.3	48	29.4	36	22.1	18	11	163
Länsförsäkringar	72	28.5	37	14.6	79	31.2	39	15.4	26	10.3	253
Moderna Försäkringar	8	25.8	6	19.4	11	35.5	4	12.9	2	6.5	31
Protector Försäkring	2	9.1	6	27.3	9	40.9	5	22.7	0	0	22
Svedea Specialförsäkring	17	36.2	10	21.3	17	36.2	3	6.4	0	0	47
Trafikförsäkrings- föreningen	20	21.1	10	10.5	43	45.3	20	21.1	2	2.1	95
Trygg-Hansa	39	21.3	20	10.9	69	37.7	34	18.6	21	11.5	183
Volvia	12	25	9	18.8	14	29.2	9	18.8	4	8.3	48
Övriga	3	23	2	15.4	5	38.5	3	23	0	0	13
Summa	273	24.7	152	13.7	398	36.0	196	17.7	88	7.9	1107

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se

Information från kansliet

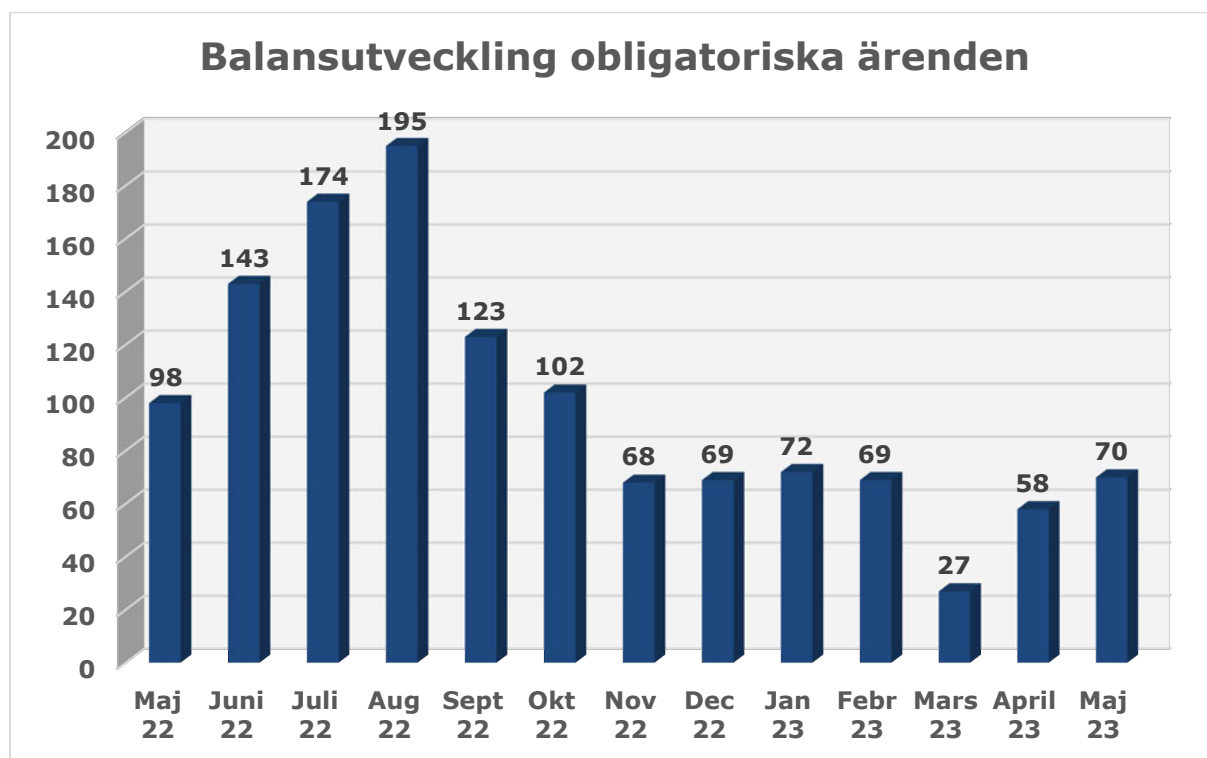
1. Statistik

Den totala inströmningen av ärenden under årets första fem månader minskade med cirka tio procent i jämförelse med 2022. Obligatoriska ärenden minskade med drygt sju procent och tvistlösningsärenden knappt 16 procent.

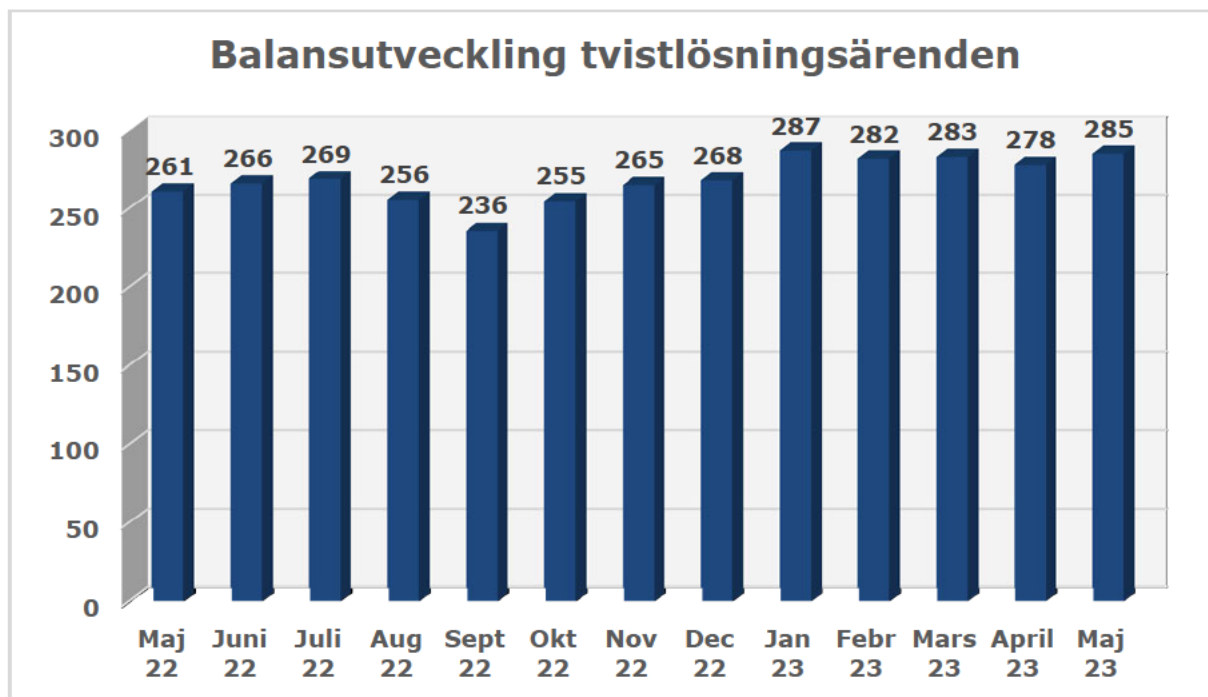
Hanteringstiderna har fortsatt att minska och ligger nu på under två månader för obligatoriska ärenden och 3,7 månader för tvistlösningsärenden. Det är den lägst uppmätta hanteringstiden för båda ärendetyperna

Här nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året för de båda ärendetyperna.

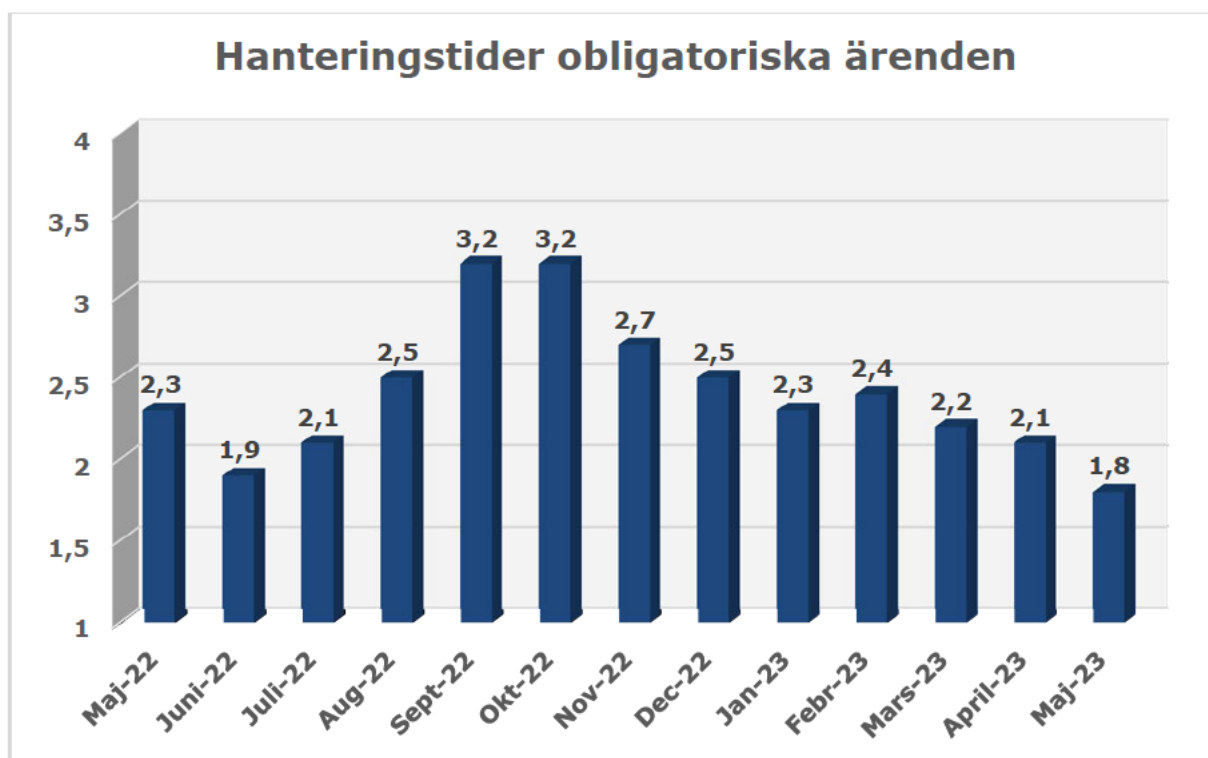
1.1. Ärendebalans obligatoriska ärenden

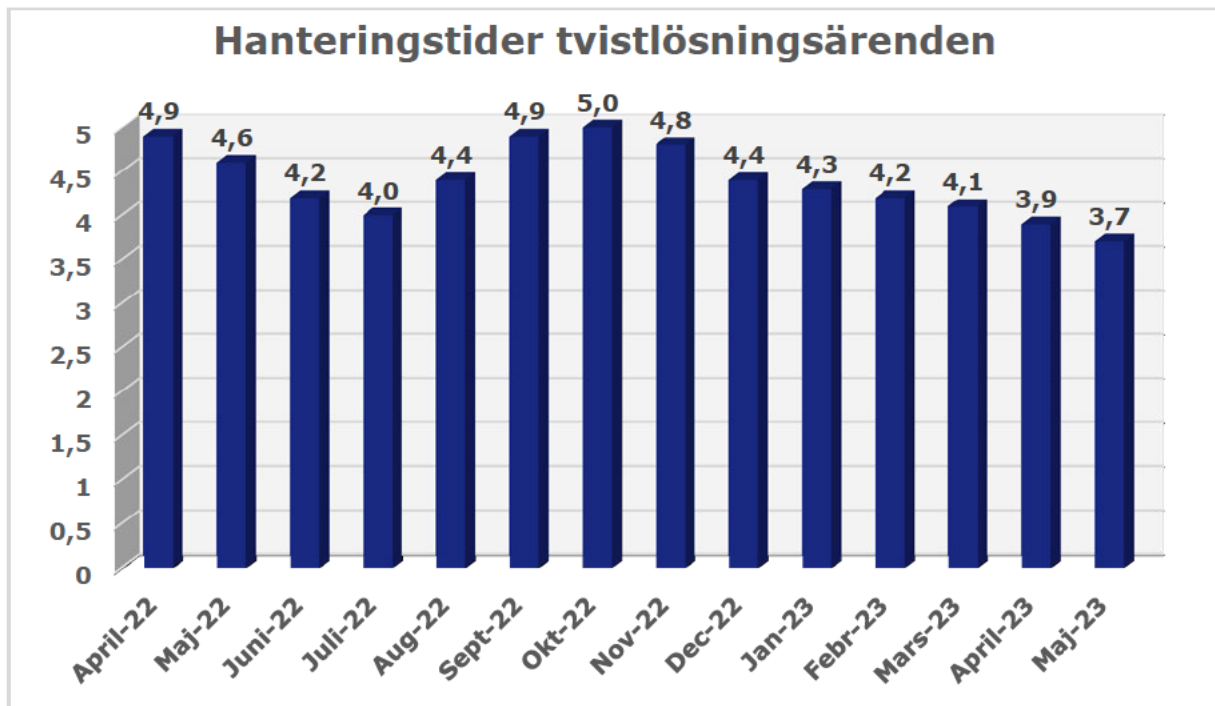
1.2. Ärendebalans tvistlösningsärenden

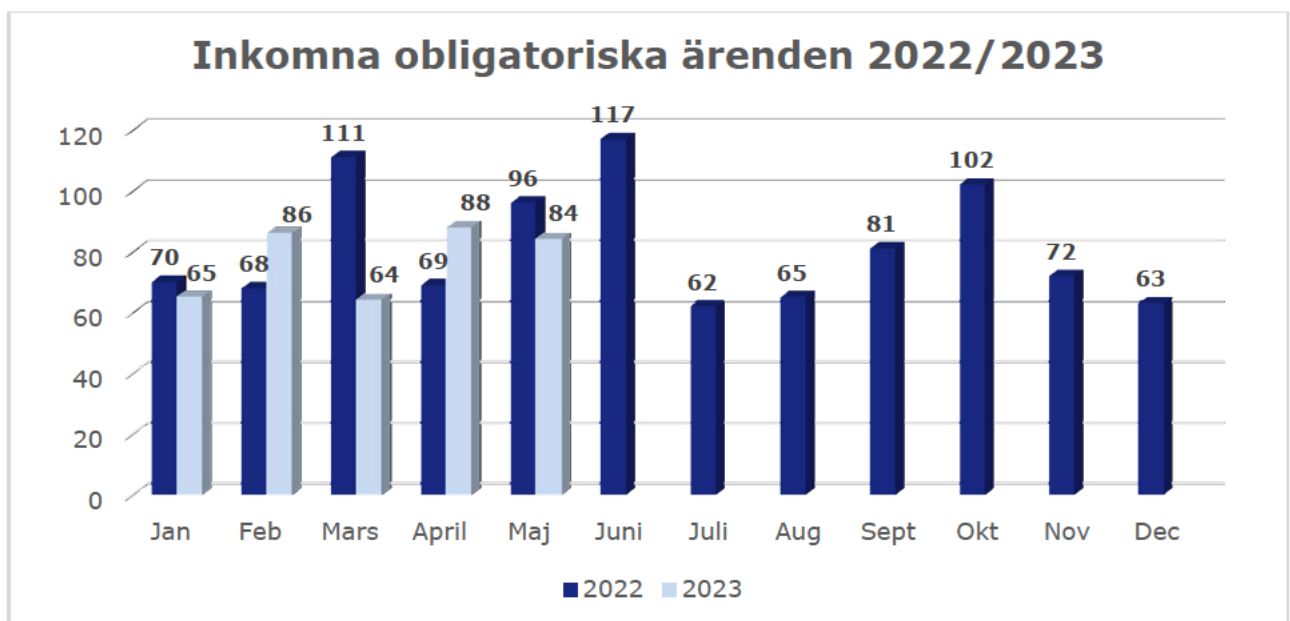
2.3 Hanteringstid obligatoriska ärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

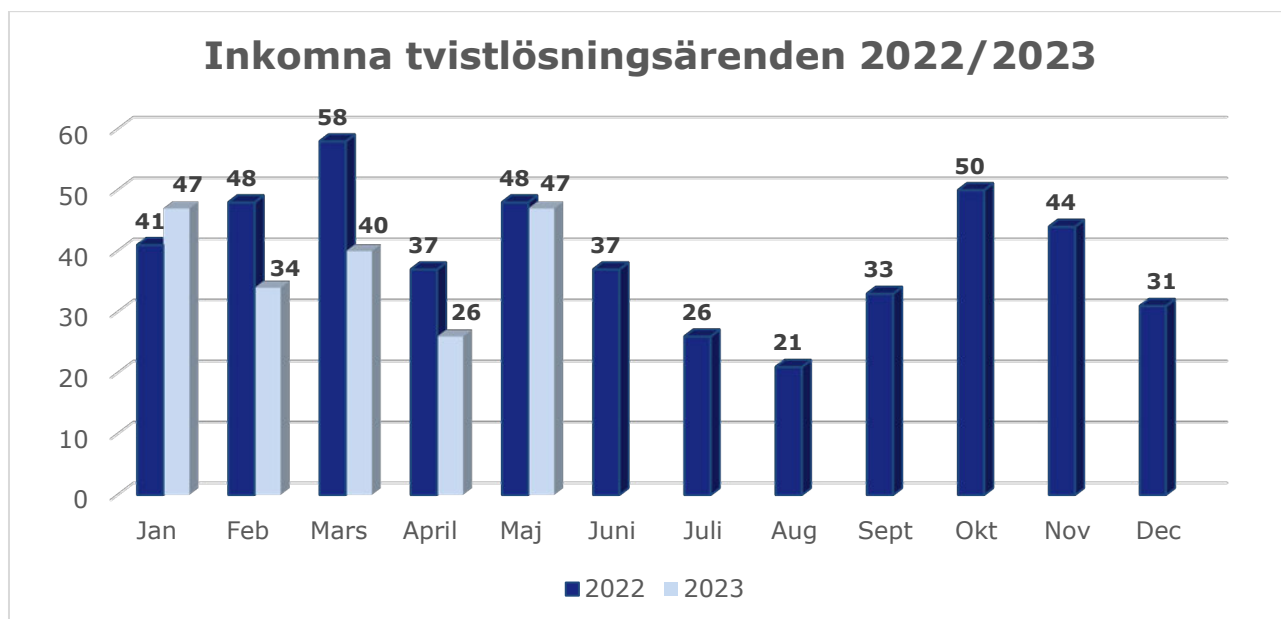
2.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden

2.5 Inkomna obligatoriska ärenden

2.6 Inkomna tvistlösningsärenden

2. Ny pensionsförlustberäkning

Arbetet med att ta fram ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning fortsätter. Arbetsgruppen fortsätter med systemutvecklingen av projektets del 2 (livsvarig förlust) och arbetet går enligt plan. Inom kort kommer referensgruppen att få ta del av beräkningsförslaget för livsvarig förlust och ges möjlighet att lämna synpunkter. Målsättningen är att projektet är färdigt för lansering under senhösten 2023.

3. Information om det digitala arbetet i nämnden

Kansliets digitalisering fortgår enligt digitaliseringsplanen. Arbetet med att ta fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material fortsätter att gå framåt i hög takt. Även projekten med att ta ut statistik ur ärendehanteringssystemet och med att kunna ta in större digitala akter via Hubben fortgår. Projektet med att samordna medarbetarnas arbetsuppgifter inom Trafikskadenämnden och Svensk Försäkrings Nämnder är klart och projektet med att även bygga två vyer för användare inom två av Svensk Försäkrings Nämnder lanserades i mitten av maj.

4. Pågående och kommande arbetsgrupper

a. Pågående arbetsgrupper

- i. Anspänning i arbete; gruppen beräknas lämna rapport till septembermötet.

- ii. Översyn av cirkulär 4-2013 och översyn av instruktioner för sakkunnigutlåtande; gruppen kommer att presentera en delrapport vid rådmötet i juni och (om rådet går på kansliets förslag, se p 4 i dagordningen) presentera resterande del vid septembermötet.
- iii. Arbete efter 65 år – arbetsgruppen har återupptagit sitt arbete och ser bl.a. över frågorna om inkomstförlust/pensionsförlust för skadade födda 1958-60 och om en ändrad riktålder medför rätt till omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen. Arbetsgruppen planerar att presentera en rapport till rådmötet i juni om den senare frågan. Resterande frågeställning skjuts till kommande rådsmöte.

5. Prövningstillstånd från Högsta domstolen

Vid föregående rådsmöte informerade kansliet om att Högsta domstolen meddelat prövningstillstånd i ett mål om omprövning av trafikskadeersättning samt föreslog att ärenden med dessa frågor skulle anstå i avvaktan på HD:s beslut i frågan, vilket rådet inte hade något att invända emot.

Till dags datum har det inte kommit något beslut från HD så dessa frågor bör därför fortfarande anstå.

6. Sekretessförbindelser för nämndens ledamöter

Ett förslag kommer att presenteras till rådets septembermöte.

Fråga om tolkning av rådets beslut från den 17 december 2021.

Vid rådsmötet den 17 december 2021 presenterade arbetsgruppen om arbete och ersättning för inkomstförlust efter 65 års ålder en rapport om bl.a. beräkning av förlust av tjänstepension. Arbetsgruppen föreslog bl.a. följande (s. 7).

I de räknare som används för beräkning av förlust av tjänstepension används i nuläget 65 år som riktmärke och 30 års intjänandetid. Eventuella premie- och avgiftsbefrielseförsäkringar gäller fram till dessa tidpunkter om det inte framgår annat av uppgifterna från pensionsorganen. De allra flesta bygger på uttagstidpunkten 65 år och förlusten ersätts från och med 65 års ålder och livsvarigt. De som har pensionsavsättningar efter 65 år ersätts för förlorade premieavsättningar enligt premieförlustmodellen.

Arbetsgruppen föreslår att förlust av tjänstepension för perioden 65 till 67 års ålder ska ersättas enligt premieförlustmodellen för alla skadade som är födda 1961 och senare till dess det finns tillräcklig information om hur avsättningar till olika slag av tjänstepensioner kommer att göras framöver.

Rådet beslutade i enlighet med arbetsgruppens samtliga förslag.

Under senare tid har det vid nämndens tillämpning uppstått frågor hur rådets beslut om ersättning för tjänstepension för åren 65-67 år vid användande av den s.k. barnschablonen ska tillämpas. Vissa representanter från försäkringsföretag anser att det i dessa ärenden inte ska lämnas någon ytterligare ersättning för förlust av tjänstepensionen för åren 65-67 år eftersom dessa skadade får anses vara kompenserade med schablonen, som ger hälften av den inkomstförlust som uppstått sista året före pensionsåldern.

Det kan konstateras att schablonen inte varit föremål för översyn med anledning av intjänandetid fram till 67 års ålder, vare sig när det gäller den allmänna pensionen eller tjänstepensionen. Det finns därför en risk för att de skadade som får ersättning enligt barnschablonen eller med schabloniserade inkomstunderlag blir underkompenserade när det gäller ersättning för pensionsförlust.

Vidare framgår det av samma rapport att samtliga skadade som är födda efter 1961 ska ersättas enligt premieförlustmodellen för åren 65-67 år. Arbetsgruppen föreslog alltså inga undantag från denna regel.

För att undanröja framtida tolkningsproblem i denna fråga och för att minimera risken att vissa skadade underkompenserades, föreslår kansliet att rådet konstaterar att samtliga skadade som är födda 1961 eller senare - inklusive dem där barnschablonen eller schabloniserade inkomstunderlag används - omfattas av det tidigare beslutet att förlust av tjänstepension för perioden 65 till 67 års ålder ska beräknas och ersättas utifrån premieförlustmodellen.

För kansliets räkning

